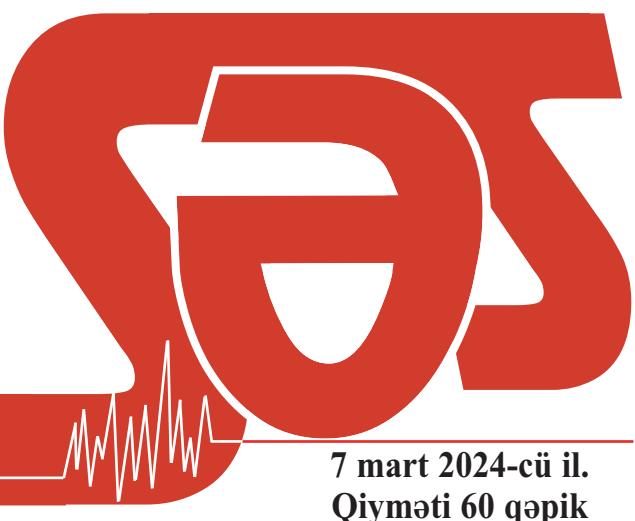

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əxiz qəzətdir

Nº 044 (6969)

Türk ailəsi üçün əhəmiyyətli olan
TÜRK QARDASHLIĞI

**İlham Əliyev: "Gözəlliyi, zərifliyi və
nəcibliyi ilə seçilən Azərbaycan qadınları
tariximizə parlaq səhifələr yazıblar"**

Ermənistanın Avropa, yoxsa avro istəyi?

İrəvana Aİ-yə daxil olmaq üçün ilk növbədə
Rusiya ilə iqtisadi ittifaqdan çıxmaq lazımdır

5

Azərbaycan qadınından
söhbət açaq...

12

Mart hadisələri: dövlət
çəvrilişinə edilən cəhd

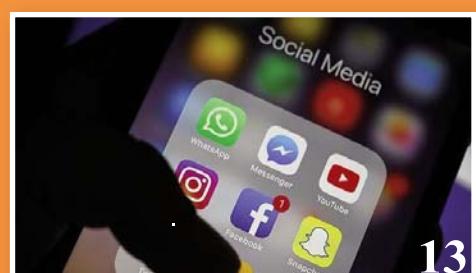
11

Ançelottiya ŞOK: 5 illik
həbsi istənilir

16

"Sosial şəbəkələrlə
savaşmaq küləklə
savaşmağa
bənzəyir"

13

**Fransız
səfirin 4 səhvi**

10

Dünən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Rusiya Federasiyası Hökumətinin sədri Mixail Mişustin ilə görüşü olub. Əvvəlcə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Rusiya Hökumətinin sədri Mixail Mişustin birgə foto çəkdirildər.

Görüş iştirakçılardan salamlayan Prezident İlham Əliyev bildirib ki, ikitərəfli qarşılıqlı fəaliyyət nəzərdə tutduğumuz qaydada inkişaf edir. Artıq iki ildən bir az çoxdur ki, biz müttəfiqliq qarşılıqlı fəaliyyəti çərçivəsində əməkdaşlıq edirik:

- Hörmətli Mixail Vladimiroviç.
Hörmətli qonaqlar.

Sizi Azərbaycanda bir daha görməyimə şadam. Bilirom ki, dünən sizin həmkarınızla çox məhsuldar görüşünüz olub. O, səhər mənə yaxşı nəticələr, gələcək planlarımız haqqında məruzə edib. Biz illi uğurla başa vurmuşuq. İkitərəfli qarşılıqlı fəaliyyət nəzərdə tutduğumuz qaydada inkişaf edir. Artıq iki ildən bir az çoxdur ki, biz müttəfiqliq qarşılıqlı fəaliyyəti çərçivəsində əməkdaşlıq edirik, əlaqələrin möhkəmləndirilməsi üzrə qarşıya qoyulmuş bütün vəzifələr uğurla yerinə yetirilir.

Iqtisadi-ticari sahəyə geldikdə, həmçinin hesab edirəm ki, nəticələr tamamilə qənaətbəxşdir, 17 faizlik artım var. Zənnimcə, yaxşı göstəricidir. Artıq 4,5 milyard dol-

“İkitərəfli qarşılıqlı fəaliyyət nəzərdə tutduğumuz qaydada inkişaf edir”

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Rusiya Hökumətinin sədri ilə görüşü olub

lar səviyyəsinə yaxınlaşırıq. Amma təbii ki, bu, son hədd deyil. Əminəm ki, sefer zamanı eldə olunmuş razılaşmalar çərçivəsində həm növbəti ildə, həm də bu il bizi ilin yekunlarına görə qarşılıqlı ticarətdə daha böyük artımın şahidi olacaqıq.

Şadam ki, sənaye kooperasiyası layihələri reallaşdırılır. Bu, əməkdaşlığımızın nisbetən yeni sahəsidir. Rusyanın Azərbaycandakı şirkətləri yeni istehsal sahələri, xidmət mərkəzləri yaradırlar. Bütün bunlar isə sənaye sahəsində daha geniş əməkdaşlığı kömək edir.

Sizin səfərinizdən evvəl materiallara baxdım, kənd təsərrüfatı üzrə bir-birimizi tamamlayıraq. Bize lazımları olan sizdən eldə edirik və bu, eks istiqamətdə də həyata keçirilir. Həmçinin sevinirik ki, razılaşdığımız kimi, Rusiya bazarına Azərbaycan kənd təsərrüfatı məhsullarının tədarükünün böyük həcmində artması uğurla davam edir.

Əlbəttə ki, Sizin də dünən ge-

niş bəhs etdiyiniz nəqliyyat-logistika sahəsi ilə bağlı müvafiq sənədlər imzalanıb. Burada həm tranzit daşımalarının, həm də ikitərəfli yük daşımalarının artdığını görünür. Şimal-Cənub Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizi ölkələrimizi birləşdirən layihədir.

Bildiyiniz kimi, biz bütün zəruri məsələlərin reallaşdırılması üzrə fəal qarşılıqlı fəaliyyət göstəririk. Azərbaycan ərazisində, eləcə də Rusiya ərazisində infrastruktur mövcuddur, yeganə lazım olan planlaşdırıldıqdan artıq yüksək həcmi neql etmek üçün onun modernləşdirilməsidir.

Əlbəttə ki, humanitar sahə. Burada, zənnimcə, Rusiya ilə Azərbaycan arasında münasibətlər iki qonşu dövlətlərin münasibətləri üçün nümunə ola bilər. Azərbaycanın 26 ali məktəbində rus dilində təhsil həyata keçirilir, 16 min Azərbaycan vətəndaşı olan tələbə rus dilində təhsil alır. Həmçinin 324 orta məktəbdə təhsil rus dilindədir. Biz onilliklər ərzində xalqla-

rımızi birləşdirən bütün yaxşı cəhətləri qorumuşaq və qarşılıqlı fəaliyyət göstərdiyimiz ictimai-siyasi formasiyadan asılı olmayaraq, xalqlarımız arasında dostluq əlaqələri həmişə dövlətlərarası münasibətlərin bünövəsi olub. Bu gün isə dövlətlərarası münasibətlərin forma və məzmun etibarilə keyfiyyətə yeni səviyyəyə yüksəldiyi bir vaxtda, təbii ki, bu, həmçinin ölkələrimizdə ictimaiyyət tərəfindən də dəsteklənir. Beləliklə, əminəm ki, ötən il olduğu kimi, biz bu illi de yaxşı nəticələr ilə başa vuracaqıq. Müttəfiqliq qarşılıqlı fəaliyyətimiz ölkələrimizin və xalqlarımızın rəfahınamına möhkəmlənəcək, həmçinin bu, regional sabitliyin və təhlükəsizliyin mühüm amilidir.

Sizi bir daha salamlayıram və səfərinizin artıq başa çatdığını nəzərə alaraq, yaxşı yol arzulayıram. Əlbəttə, hesab edirəm ki, dövlət başçılarının müntəzəm görüşləri nümunəsində olduğu kimi, hökumət rəhbərləri səviyyəsində də belə müntəzəm görüşlərin keçirilməsi

faydalı olardı.

Rusiya Federasiyası Hökumətinin sədri Mixail Mişustin:

-Hörmətli İlham Heydər oğlu.
Hörmətli dostlar.

Əvvəlcə, Sizi fevralın 7-də keçirilən növbədən kənar Azərbaycan Prezidenti seçkilərində inamlı qələbə münasibətilə səmimi-qələbdən təbrik etmək istəyirəm. Bu, Sizin səyələrinizlə və rəhbərliyinizlə ölkənizdə eldə olunan bütün nailiyyətlərə Azərbaycan xalqı tərəfindən verilən yüksək qiymətdir. Əlbəttə, fürsətdən istifadə edərək, Rusiya Prezidenti Vladimir Vladimiroviç Putinin ən səmimi və xoş arzularını çatdırmaq isteyirəm.

Biz Azərbaycan Hökumətinin hökmətli başçısı Əli Hidayət oğlu Əsədovla daim təmasdayıq və müntəzəm görüşlər keçiririk. Eləbu yaxınlarda - dekabrda Moskva da Müstəqil Dövlətlər Birliyinin forumunda görüşmüşük, ondan əvvəl isə Soçi'də görüş olub. Mənə elə gəlir ki, bu yaxınlarda Azərbaycana səfərim olub. Sizi əmin et-

masi üçün çoxlu iş görülməlidir.

Həmçinin demək isteyirəm ki, biz atanız hörmətli Heydər Əlirza oğlu Əliyevin anadan olmasının 100 illiyinə həsr olunmuş anım tədbirini böyük ehtiramla keçirdik. Rusiyada onu xatırlayırlar, xatırınsı əziz tuturlar.

Mədəni műbadile. Bu sahədə qarşılıqlı fəaliyyətlə bağlı məsələlər üzrə çoxlu layihələr və ideyalar var. Bu gün Rus Dram Teatrında oldum, orada mədəniyyət sahəsində qarşılıqlı fəaliyyətdən bəhs etdilər. Biz əlaqələrimizin, o cümləden Azərbaycan Mədəniyyət Nazirliyi ilə əməkdaşlığın genişləndirilməsi üzrə razılıq eldə etdik. Çoxlu sayda tədbirlərin keçirilməsi üzrə Yol xəritəsi üzərində işləyirik. Əlbəttə, Azərbaycanın hörmətli mədəniyyət və incəsənət xadimlərini Rusiyada, Moskvada görməyə şad olacaqıq.

Dövlətimizin başçısı Rusiya Prezidentinin səmimi və xoş arzularına görə minnətdarlığını bildirib, onun da xoş arzularını Vladimir Putinə çatdırmağı xahiş edib.

Xocalıdayıq, əzəli yurd yerlərində

Xocalıya qayıtmışq, doğma, əzəli yurd yerlərimizə. Azərbaycan xalq üçün 32 ildir ki, 26 fevral Xocalı Soyqırımı Günü ağır bir gün olaraq qeyd olunur. Bu gülə bağı Azərbaycanın paytaxtında ve bütün rayonlarında, o cümlədən dünyadan müxtəlif ölkələrində bir sira tədbirlər, görüşlər teşkil edilirdi. Bu il də eyni formada dünya azərbaycanlıları Xocalı şəhidlərini yad etdirilər. Lakin builk tədbirlərdə acı ilə yanaşı, qürur da var idi. Çünkü Müzəffər Azərbaycan Ordusu tərəfindən Xocalı rayonu da ötən ilin sentyabrında bir günlük anti-terror tədbirləri zamanı azad edilmişdir. Artıq Xocalı rayonunda Azərbaycanın Dövlət Bayrağı dalğalanır. 32 il sonra ilk dəfə fevralın 26-da xocalılar öz rayonlarında oldular. Həmin gün Prezident İlham Əliyev Xocalı şəhərində Xocalı Soyqırımı Memorialının təməlini qoydu.

Ermenistanın Azərbaycana qarşı işgalçılıq və soyqırımı siyasetinin tərkib hissəsi olan, beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinin, insan hüquq və azadlıqlarının kütləvi şəkildə və kobudcasına pozulması ilə nəticələnən Xocalı soyqırımı erməni müləttilərinin və onların havadarlarının Azərbaycan xalqına qarşı uzun müddət davam edən etnik təmizləmə və soyqırımı siyasetinin daha bir dehşəti nümunəsidir. Xocalıda töredilən əməllər ümuməbsəri dəyərlərə tamamile ziddir. 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə töredilən Xocalı soyqırımı nəticəsində, 613 nəfər şəhid olmuş, 487 nəfər ağır yaralanmış, 1430 nəfər əsir götürülərə amansız işgəncələrə məruz qalmış, onların 135 nəfərinin taleyi hələ də məlum deyildir. Şəhid olanların 106 nəfəri qadın, 63 nəfəri uşaq, 70 nəfəri isə qocalar olmuşdur. 8 ailə tamamilə mehv edilmiş, 27 ailənin hərəsinə yalnız bir nəfər sağ qalmışdır. Soyqırımı aktı zamanı öz torpaqlarını tərk etməye məcbur olan Xocalı sakinləri ölkəmizin 40 rayonunda məskunlaşmışlar. Beləliklə, dünyadan gözü qarşısında ermənilər bəşəriyyət tarixində ən ağır cinayətlərdən birini - Xocalı soyqırımı töredilər. Xocalı şəhəri 2023-cü

il sentyabrın 19-20-də Azərbaycan Ordusunun Qarabağda keçirdiyi lokal xarakterli anti-terror tədbirləri nəticəsində separatçılarından təmizləndi. Bu şəhərde Azərbaycan Bayrağının dalğalanması Xocalı faciesi qurbanlarının qanının yerde qalmadığına bir dəha nümayiş etdirmiş oldu. Oktyabrın 15-də dövlət başçımızın Xocalı şəhərində Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağını ucaletməsi tarixi bir güne çevrildi.

Ölbatte ki, qazandığımız uğurlar Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin qətiyyəti, siyasi iradəsinin təzahürüdür. Dövlət başçımız 20 il bundan əvvəl Azərbaycan xalqı qarşısında verdiyi bütün vədleri yerine yetirib. Prezidentimiz Xankəndi şəhərində çıxışı zamanı bəyan etdi ki, bu gün burada olmağımızın əsas səbəbkəri Azərbaycan xalqıdır. Həqiqətən də, 2003-cü il oktyabrın 15-də müdrik qərarı ilə İlham Əliyevi dövlət başçısı seçən uzaqqorən xalqımız Zəfər yoluna qədəm qoydu. Xalqımız əmin idi ki, Ulu Önder Heydər Əliyevin bəzi tamamlanmış işlərini onun davamçısı böyük məharətə başa çatdıracaq. "İyirmi il bundan əvvəl Prezident kimi öz vəzifə borcumu yerinə yetirməyə başlayanda qarşıma bir nömrəli vəzifə qoymuşdum ki, Azərbaycan Bayrağı o vaxt işgal altında olan bütün erazilərdə, bütün torpaqlarda, bütün şəhər və kəndlərdə qaldırılsın. Hər gün, hər saat biz bu mütədəd məqsədə doğru gedirdik. Hər gün biz bu mütədəd anı yaxınlaşdırırdıq və dəfələrlə deyirdim ki, hər birimiz, hər öz yerində öz işi ilə bu günü yaxınlaşdırımdır", - deyə Prezident vurğulayıb. Ətən iller ərizində Azərbaycan dünya miqyasında özünə laiyə yerini tutub.

PREZİDENTİMİZ BİZLƏRƏ BİR DAHA QƏLƏBƏ SEVİNCİNİ YAŞATDI

2023-cü il oktyabrın 15-də Cənab Prezident üç rəngli bayrağımızı əzəli və əbədi torpaqlarımızda - Xankəndidə, Xocalıda,

İlham Əliyev: "Gözəlliyi, zərifliyi və nəcibiliyi ilə seçilən Azərbaycan qadınları tariximizə parlaq səhifələr yazıblar"

"Azərbaycan xalqı hər zaman qadına dərin ehtiram bəsləmiş, ana haqqını uca tutmuşdur. Ölkəmizdə dövlət qadın siyasetinin başlıca prinsipləri bu çoxəsərlik zəmin üzərində formalasılmışdır." Bu fikirlər Prezident İlham Əliyevin 8 Mart - Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətində Azərbaycan qadınlarına təbrik məktubunda yer alıb.

Məktubda bildirilib ki, zəngin mənəvi-əxlaqi sərvətlərimizin qorunub saxlanması və günümüzədək layiqincə yaşadılması analarımızın adı ilə six bağlıdır. Gözəlliyi, zərifliyi və nəcibiliyi ilə seçilən Azərbaycan qadınları, həmçinin hünər və igidlik göstərərək tariximizə parlaq səhifələr yazmışlar. Onlar təleyküllü bütün sınaq anlarında həmişə cəmiyyətimizə əsl mənəvi dayaq olmuş, 44 günlük Vətən müharibəsindəki fədakarlıqları ilə bu gerçəyi bir daha sübuta yetirmişlər.

"Xalqımıza xas ənənəvi ailə dəyərlərinə sadıq qalan çağdaş Azərbaycan xanımları, eyni zamanda, güclü müsələkli duyğusuna və yenilikçi təbiətə sahibdir. Mədəni tərəqqi yolunda əzmələr çalışmış maarifpərvər sələflərinin yaradıcı düşüncəli davamçıları kimi onların hazırlı yüksək icimai nüfuzu və səhiyyə, təhsil, mədəniyyət, elm sahələrindəki mühüm nailiyətləri ölkəmizin hərtərəffi inkişafını seviyyələndirən amillərdəndir.

Biz müstəqillik dövrümüzün şərəfli və qürurverici mərhələsinəndirik. İnanıram ki, Azərbaycan qadınları gənc nəslin Vətənə, milli ideallarımızın təcəssümü olan dövlətçiliyimizə sədəqət ruhunda yetişməsini bundan sonra da xüsusi diqqətdə saxlayacaq, cəmiyyətin yüksəlişinə ahəngdarlıq qazandıran dolğun sosial-mədəni fəaliyyətləri ilə parlaq gələcəyimiz naminə quruculuq işlərində yaxından iştirak edəcəklər", - deyə məktubda, həmçinin qeyd olunub.

Xocavənddə, Ağdərədə, Əsgəranda ucałtdı, Qəlebəmizin sevincini bir daha bizlərə yaşıtdı. 30 ilə yaxın düşmən tapdağı altında olan torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi və Vətən müharibəsindəki tarixi Qəlebə Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunu daha da yüksəldib. Bu qəlebə Cənab Prezident İlham Əliyevin qətiyyəti, xalqımızın inamı və şəhidlərimizin qanı hasinasına əlde olundu. Ali Baş Komandanımızın rəhbərliyi ilə ordumuz Ermənistana böyük zərbə vurdu və əzəli torpaqlarımız işğaldan azad olundu. Qazandığımız Zəfər Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin siyasi iradəsinin, xalq-ıqtidar birliyinin təntənəsidir. 44 gün davam edən Vətən müharibəsində Azərbaycan Ordusu işğal altında olan ərazi-lərimizi düşməndən azad edərək, tariximize Qəlebə yazdı. Bu gün Azərbaycan torpaqlarında üçrəngli bayraqımız dalğalanır. Azərbaycan ordusunun əzmi, qətiyyəti, peşəkarlığı, vətənpərvərliyi təcavüzkar erməniləri torpaqlarımızdan təmizlədi. Noyabrın 10-da Azərbaycan Prezidenti, Rusiya Prezidenti və Ermənistan baş nazirinin birgə imzaladığı bəyanatla, 10 noyabr 2020-ci il tarixində Qarabağ münaqşəsi zonasında atəşin və bütün hərbi əməliyyatların tam dayandırılması elan olundu.

Düz 32 il bundan əvvəl dünyanın gözü qarşısında ermənilərin bəşəriyyət tarixində töredikləri ən ağır cinayətlərdən biri olan Xocalı soyqırımının qisası alındı. İndi Xocalı yeni dövrünə qədəm qoyub. Prezident İlham Əliyev fevralın 26-da Xocalı şəhərində rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşündə bildirib ki, otuz iki ildən sonra biz doğma torpağımıza qayıtmışq.

"ƏDALƏTİ ANCAQ BİZ ÖZÜMÜZ BƏRPA

ETMƏLİYİK VƏ BUNU ETDİK"

Beynəlxalq hüquqa əsasən, genosid ən ağır cinayətlərdəndir. Genosidin hüquqi əsası bir sıra sənədlərdə öz əksini tapmışdır. BMT Baş Meclisinin 1946-ci il 11 dekabr tarixli qətnaməsində qeyd olunur ki, genosid insan qruplarının yaşamaq hüququnu pozmaqla insan mənliyini təhqir edir, bəşəriyyəti insanlar tərəfindən yaradılan maddi və mənəvi dəyərlərdən məhrum edir. Xocalıda töredilən əməllər BMT-nin məqsəd və vəzifələrinə, ümumbeşəri dəyərlərə tamamilə ziddir. Ermənilərin azərbaycanlılara qarşı yürüdülən soyqırımı siyasetinin tarixi əsrləri əhatə edir. Hadisələri ardıcılıqla izləsek, görərlik ki, Azərbaycanın başına gətirilən olaylar tarixdə, demək olar ki, eyni sənari üzrə cərəyan edib.

"Biz onilliklər ərzində çalışırdıq, xüsusişə son illər ərzində çalışırdıq ki, bu qanlı cinayəti töredənlər ədalət qarşısında cavab verənlər. Ancaq görürük ki, bu ədaləti ancaq biz özümüz bərpa etməliyik və bunu etdik. İkinci Qarabağ müharibəsi ədalətin tentənəsi idi. İkinci Qarabağ müharibəsi nəticəsində o vaxt işğal altında olan torpaqların böyük hissəsi azad edilmişdir, işğal altında qalan ərazilər beş ay bundan əvvəl azad edilmişdir", - deyə Prezident bildirib.

Artıq bu ilin ilk 6 ayında Xocalıya və Xankəndiyə ümumilikdə 100 ailə köçürülməsi planlaşdırılır. Belə ki, Xocalıya 50, Xankəndiyə 50 ailə köçürülməsi nəzərdə tutulub. Qazandığımız ugurlar Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin qətiyyəti, siyasi iradəsinin təzahürüdür. Dövlət başçımız 20 il bundan əvvəl Azərbaycan xalqı qarşısında verdiyi bütün vədleri yerinə yetirib.

Zümrüd BAYRAMOVA

Avropa Şurası Parlament Assambleyasının Azərbaycana münasibətdə hansı ədalətsizliyə yol verdiyini, nə dərəcədə qərəzli yanaşığını görməmək mümkün deyil. Hansısa təsir və təzyiq niyyəti ilə hər dəfə ölkəmizə qarşı əsassız şəkildə müxtəlif sanksiya və qətnamələr uyduran bir beynəlxalq qurumun rəsmi Bakı ilə bağlı mövqeyi artıq bəllidir və ölkəmizin müstəqil siyaset yürütməsi görünür, həmin təşkilat üçün heç də məqbul hesab edilmir. Amma bu o demək deyil ki, Avropa Şurası Parlament Assambleyasından başqa qətiyyən güman yeri yoxdur, əksinə, Azərbaycan meydanda tək deyil və Türk Dövlətlərinin Parlament Assambleyası, TürkPA kimi bir təşkilat bizi birləşdirir və vahid ailədə, türk ailəsində birləşməklə, gücümüzə güç qatılır, qüdretimiz də dəfələrlə artır.

Ölkəmizə münasibətdə qardaş Türkiye tərəfindən daim dəstək ifadə edildiyinin onsuza da bu zamana qədər dəfələrlə şahidi olmuşuq. İstənilən beynəlxalq platformalarda Azərbaycanın mövqeyinin qardaş ölkə tərəfindən müdafiə edilməsi, eləcə də, rəsmi Bakının məhz Ankaranın mövqeyini dəstekləməsi bir ənənə halını alıb. Çünkü biz bir millet iki dövlətik və bizə bir-birimizdən yaxın heç bir dövlət ola bilməz. Türkün dostu ele türkdür və biz artıq bir ailədə, türk ailəsində birləşmişik. "Türk Dövlətlərinin Parlament Assambleyası, TürkPA, Avropa Şurası Parlament Assambleyasının bütün təzyiqlərinə baxmayaraq, Azərbaycana dəstəyini davam etdirəcək", - deyə TürkPA-nın Hüquq Məsələləri və Beynəlxalq Əlaqələr Komissiyasının sədri, Türkiye Böyük Millət Məclisinin üzvü Osman Mestenin komissiyanın Bakıda keçirilən XI iclasında bəyan etməsi təsdiq edir ki, bizim qardaşlığımız, türk qardaşlığı möhkəm təməllər üzərində qurulub. Bu, həm də onu göstərir ki, Azərbaycan meydanda tək deyil və bizim birliyimiz, bizim müttəfiqiyyimiz bizi daha qüdretli edir.

"AŞPA-nın bütün təzyiqlərinə baxmayaraq, biz həmişə qardaş Azərbaycanın yanında olacaq", - deyə bəyan edən Osman Mesten hasisələrin necə cərəyan etməsinən və hansıa təşkilatın hansıa formada təzyiqlərindən asılı olmayıaraq, Ankaranın məhz Bakının daim yanında olcağı mesajını verib. TürkPA-nın Hüquq Məsələləri və Beynəlxalq Əlaqələr Komissiyasının sədri həmçinin öz nitqində beynəlxalq təşkilatlarla, xüsusən də Türk Dövlətləri Təşkilatı ilə əlaqələri inkişaf etdirmək çağrısı edib. "Biz Özbəkistan və Türkmenistani da TürkPA üzvləri arasında görmək istəyirik", deyə bəyan edən Osman Mesten türk dövlətlərinin birliyinin vaciblığını önləndirən plana çəkib. Müasir dövrde, ələlxüsüs da türkofobiyanın bütün dündəyada artıq bir dönmədə həqiqətən də türk dövlətlərinin birliyi, türk qardaşlığı əvəzsizdir və sevindirici haldır ki, türk dövlətləri artdıq bunun fərqindədirler.

TürkPA-nın Hüquq Məsələləri və Beynəlxalq Əlaqələr Komissiyasının sədri öz çağrısında hədsiz dərəcədə haqlıdır. Onun çağrısında böyük birliyin mövcudluğu naminədir və bunun, bu birliyin əhəmiyyəti sadaldıqca bitən deyil. Xüsusən də, qlobal geosiyasi turbulentlik şəraitində hər bir ölkənin özünəməxsus dayaq tapması en vacib şərt hesab olunmaqdadır. Biz türklərə qarşı bütün dünyadan qərəzli yanaşma sərgilədiyi bir döndəmə, türk dövlətlərinə münasibətdə ədalətsiz yanaşma ortalığı qoyulduğu zaman da türk dövlətlərinin birləşməsi, vahid mövqedə çıxış etməsi en təsirli vasitədir və bunu dünya ölkələri artıq hesaba almaya bilmez. İndi görürük və emin oluruq ki, türk dövlətlərinin birliyi və bu birliyin böyük güc demək olduğu çoxdanlır ki, qəbul olunmaqdadır. Dünya ölkəleri, köləktiv Qerb belə bizim vahid ailədə, türk ailəsində birləşməyimiz, türk qardaşlığı həle bundan sonra bizim üçün daha vacib məqam hesab edilməkdədir.

Artıq dəfələrlə şahidi olmuşuq ki, Qerb, Avropa, xüsusən də, Avropa Şurası Parlament Assambleyası Ermənistandan gözündə o yekelikdə tərəfə fikir vermədən, bunu görəməzlikdən gələrək, Azərbaycanda hər zaman türk atarışına çıxıb. Rəsmi İrəvanın repressiyalarına göz yüman avropanılar Azərbaycanda en xırda meşət məsələlərini işirətmək üçün bütün vasitələrə əl atıblar. Qerbin layihəsi olan Nikol Paşinyanın öz siyasi re-

qiblərini kütləvi şəkildə "zərərsizləşdirməsi", bəzilərinin hələ də dəmir barmaqlıqlar arasında olması, azadlıqdan məhrum edilməsi sanki heç Qərbin gözüne də görünmür. Bir çoxlarının evlərində axtarışları aparılması, heç bir əsas olmadan barələrdə ittihad irəli sürülməsi də Ermənistandan üçün adı hal hesab olunub. Amma nədənsə, Azərbaycanda sübata yetirilən cinayət əməllərinə görə prokurorluq orqanları tərəfindən məsliyyət cəlb edilmə faktları Qərbin də Avropanın da gözünə girmiş olub.

Mütəllif provokasiyalara belə rəvac verməniyyəti ilə ölkəmizdən daxilində qarışıqlıq salmaq üçün də avropanılar burunlarını soxmadıqları yer qalmayıb. Bəzi qərbyönümlü təşkilatların ölkəmiz əleyhinə fəaliyyətdən belə meharetlə istifadə etməyə çalışıblar. Hələ bundan sonra nələrə əl atacaqları da sözsüz ki, belli deyil.

Hadisələrin bu şəkildə cərəyan etməsi, bu qədər ədalətsiz yanaşmalar, haqsızlıq və qərəzin fonunda öz kökümüzə qayitmağın, türk dövlətləri ailəsində birləşməyin, türk qardaşlığını qəbul etməyin nə dərəcə məntiqli və düzgün addım olduğu özüni bir dəha təsdiq edir. Azərbaycan Prezidenti Cənab İlham Əliyevin fevralın 14-də andığında mərasimində səsləndirdiyi fikirləri də yaxşı xatırlayıq. "Bizim başqa ailəmiz yoxdur. Bizim alla türk dünyasıdır", deyə dövlətimizin başçısı açıq şəkildə bizim birliyimizన dərəcədə vacib olduğunu diqqətə çatdırıb. Hətta Azərbaycanın apardığı siyasetin bunu əyani şəkildə nümayiş etdirdiyini də ölkə

Türk ailəsi üçün əhəmiyyətli olan TÜRK QARDASLIĞI

rəhbərimiz vurğulayıb. "Bizim Türk Dövlətləri Təşkilatına üzv olan bütün ölkələrlə qardaşlıq münasibətlərimiz var və bizim siyasetimiz Türk Dövlətləri Təşkilatını gücləndirməkdir. Bu, böyük coğrafiyadır, böyük əraziyadır, böyük herbi qüvvədir, böyük iqtisadiyatdır, təbii sərvətlərdir, nəqliyyat yollarıdır, genç əhalidir, artan əhalidir və biz eyni qəbildən, eyni kökden olan insanlarıq. Birlik bundan güclü ola bilərmi? Əlbəttə yox. Türk Dövlətləri Təşkilatının qlobal səhnədə mühüm aktor və güc mərkəzine çevrilmesi üçün birlikdə nail ola bilərik", deyə bəyan edən Azərbaycan Prezidenti bizim qarşımızda olan yol xəritəsini göstərib.

Diqqətə çatdırıq ki, daha sonra dövlətinin başçısı qardaş Türkiyəyə rəsmi səfəri zamanı da bir sıra mühüm bəyanatlar verib. Ölkə rəhbərimiz türk dünyasının birləşməsinin, ortaq köklü xalqların birliliyinin UTG-nin hər bir üzvünün güclənməsinə töhfə verəcəyini vurğulayıb. Bunu Azərbaycan Prezidenti Cənab İlham Əliyev Türkə Prezidenti Recep Tayyib Erdoğanla danışılardan sonra mətbuatı açıqlamasında bildirib. "Biz beynəlxalq təşkilatlarla bağlı addımlar atmağa davam edəcəyik, səylərimizi ilk növbədə Türk Dövlətləri Təşkilatı çərçivəsində davam etdirəcəyik. Bu, bizim üçün prioritet məsələdir", deyən Azərbaycan Prezidenti xüsusile vurğulayıb ki, bu gün Türkiye-Azərbaycan birliyi təkcə region üçün deyil, Avrasiya üçün də mühüm amilə çevrilib. Həqiqətən də bunu duymamaq, görməmək, hiss etməmək mümkün deyil və bu, bizi həm sevindirir, həm də qururlandırır.

Sözsüz ki, AŞPA-nın bütün təzyiqlərinə baxmayaraq, ölkəmizə qarşı məlum sanksiya və qətnamələrinə məhəl qoymayaraq, TürkPA-nın Azərbaycanı dəstəkləməyə davam edəcəyi barədə açıq və yüksək səslə bəyan edilməsi sıradan bir bəyanat, sıradan bir hadisə deyil. Bu, başda Azərbaycan olmaqla, türk dövlətlərinin düzgün müyyən etdiyi prioritetlərin, türk dövlətlərinin gücünnü, birliliyinin, həmərəyliyinin sübutudur. Türk birliliyinin, türk qardaşlığının rülu artıq danılmazdır və biz bu birlilik və qardaşlıq namədənə da da sız birleşməliyik ki, qüdretimiz dəfələrlə artıns və bize qarşı olan istənilən qərəzli addım fiaskoya uğrasın. Bu baxımdan da bizim üçün hədsiz dərəcədə əhəmiyyətli olan türk qardaşlığı hər birimizin amalı olaraq qəbul edilməlidir.

Inam Hacıyev

Ermənistanın Avropa, yoxsa avro istəyi?

İrəvan Aİ-yə daxil olmaq üçün ilk növbədə Rusiya ilə iqtisadi ittifaqdan çıxmaq lazımdır

Ukrayna prezidenti Vladimir Zelenskinin Ermənistana səfəri ilə bağlı söz-söhbətlər yerli hakimiyyət orqanlarının erməniləri Avropa İttifaqına üzv olmaq barədə düşünməyə dəvet edənədək səngimək bilmirdi. Respublika iqtisadi cəhətdən böyük ölçüdə Rusiyadan asılı olduğu üçün bu ideya milli təhlükəsizliyin möhkəmləndirməsi və demokratiyanın inkişafı bəhanəsi ilə irəli sürürlür. Bunun səbəbi nədir və nəyə gətirib çıxara bilər?

Ermənistən Təhlükəsizlik Şurasının katibi Armen Qriqoryan milli televiziya kanalına müsahibəsində bildirib ki, Avropa İttifaqı İrəvanı üzvlüyünə dəvet etse, Ermənistən hakimiyyəti bu barede düşünəcək. Eyni zamanda, o qeyd edib ki, Brüssel artıq əməkdaşlığı mümkin qədər genişləndirməye hazırlı olduğunu bəyan etsə də, Aİ-nin hələ də çox geniş gündəliyi var. Buna baxmayaraq, Qriqoryan əmindir ki, zaman keçidkə Avropa İttifaqı ilə Ermənistən arasında münasibətlər yalnız möhkəmlənəcək. Beləliklə, onun fikrincə, İrəvan "Avropa təhlükəsizlik aletlərinin bir hissesi" olmaq isteyir. Öz növbəsində Ermənistən parlamentinin spikeri Alen Simonyan hesab edir ki, Avropaya integrasiya istiqamətində düşünmək lazımdır, lakin tələsmək lazım deyil. O cümlədən İrəvanın addımları birterəflı olmamalıdır. Eyni zamanda, Simonyan Ermənistənə demokratiyanın seviyyəsinin artıq bəzi Aİ ölkələrində yüksək olduğunu vurğulayıb.

Buna baxmayaraq, hakim "Mülki Müqavilə" partiyası respublikanın Avropa İttifaqı ilə dəha six əlaqələr qurmağa hazır olduğunu iddia edir. Parlament fraksiyasının katibi Artur Hovhannisanın dediyi kimi, Aİ ilə ya-xınlaşma Ermənistən üçün, ilk növbədə, təhlükəsizliyin gücləndirilməsi baxımından

vacibdir. Bundan eləvə, integrasiya prosesi erməni malları üçün yeni bazarlar açıbilər. Mülki müqavilənin deputati Vladimir Vardanyan da qeyd edib ki, ölkənin dörd qonşusundan ikisi Aİ üzvlüyünə namizəddir və onun fikrincə, bu, "Aİ-nin Ermənistənə daxıl olmasına sərhədlərini sıxışdırır".

Bu arada, Avrasiya Ekspert Klubunun üzvü Aqasi Tavadyanın sözlərinə görə, 2023-cü ildə Ermənistən öz məhsullarının əsas hissəsini Rusiya, BƏƏ və Çinə ixrac edib. Tədarükün 40,6%-i Moskvanın, 34,4%-i isə digər iki ölkənin payına düşüb. Üstəlik, 2021-ci ildə Əbu-Dabi və Pekin ixracın cəmi 2,8%-ni təşkil edib. Ekspert izah edib ki, Rusyanın qiymətli daşları və metalları əsasən Çin və BƏƏ-yə reeksport edilir. 2022-ci ilə qədər konyak əsasən Rusiyaya

satılırdı, lakin indi telefonlar, avtomobillər, tibbi cihazlar və radio avadanlıqları kimi mallar lider mövqeləri tutur. Moskvani ümumi statistikadan çıxarsaq, məlum olur ki, 2023-cü ildə Ermənistən ixracatı 12,2% azalıb, son iki ildə isə cəmi 0,6% artıb.

Avropa İttifaqına gəlince, 2023-cü ilin sonunda o, yalnız dördüncü yerdə idi. Ermənilər mallarının cəmi 8,4 faizini ora ixrac edirdilər. Lakin Aİ-yə daxil olmaq üçün Ermənistən ilk növbədə Aİ çərvicesində Rusiya ilə iqtisadi ittifaqdan çıxmali olacaq. Üstəlik, bu, çox güman ki, Avropa İttifaqı ilə assosiasiyanın imzalanmasından əvvəl, yəni real integrasiyadan xeyli əvvəl edilməli olacaq.

Nə olursa olsun, Ermənistən parlamentinin vitse-spikeri və respublikanın Türkiyə ilə

münasibətlərin normallaşdırılması üzrə xüsusi nümayəndəsi Ruben Rubinyan əmin edir ki, İrəvan Aİ-dən çıxmaq fikrində deyil. Aİ-nin Cənubi Qafqazdakı böhran üzrə xüsusi nümayəndəsi Toivo Klaar da iddia edir ki, Brüssel erməni həmkarlarının Avropa İttifaqında deyil, Avrasiyada inkişaf etmək qərarına hörmət edir. "Biz bunu nəzərə alaraq əlaqələr qurmağın bir yolunu tapdıq. Burada biz hazırkı kontekstdə əlaqələrimizin inkişafi üçün potensial görürük", - diplomat bildirib.

"Müsəir şəraitdə Ermənistən Avropaya integrasiyasının mümkün olduğunu düşünmürəm. Aİ-nin üzləşdiyi çətinlikləri nəzərə alsaq, onun genişlənmək istəməsi ehtimalı azdır. Bununla belə, Avropaya integrasiya perspektivi Avropa İttifaqının postsovət məkanında təsirini yaymaq üçün çox səmərəli vasitədir. Bundan əlavə, Ermənistən baş naziri Nikol Paşinyan üçün bu, həmvətənlərini Rusiyadan Qərbe yönləndirmək zərurətine inandıracağı "kozır"lardan birinə çevrilə bilər. Eyni zamanda, Paşinyanın çox yaxşı başa düşür ki, ortamüddəti perspektivdə ən yaxşı halda Avropa İttifaqı ile assosiasiyaya nail ola biləcək. Qoşulmanın özü, nə vaxtsa baş tutsa, çox da tez olmayıcaq", - Strateji Araşdırımlar və Təşəbbüsler üzrə Analitik Mərkəzin (ACSSI) rəhbəri Hayk Xalatyancı hesab edir.

Postsovət Araşdırımları Mərkəzinin eməkdaşı Stanislav Pritçin hesab edir ki, Avrointegrasiya cəhdii Ermənistən iqtisadiyatının çökəməsinə gətirib çıxaracaq. "Birincisi, Ermənistən heç bir şəkildə Aİ üzvlüyünə namized statusuna uyğun gəlmir. Son zamanlar Brüssel tərəfindən nəzərdən keçirilən bütün ölkələrdən Gürcüstan ən münasibdir, lakin bunun üçün o, uzun bir yol qət etməli və siyasi institutlarını yenidən qurmalıdır. Ve burada ikinci məqama gəlirik: Ermənistən Aİ-dən çıxmazı olacaq. Rəsmi İrəvanın ritorikasında bu mövzu ümumiyyətlə görünmür, çünki Ermənistən hakimiyyətinin bu təşkilata qarşı heç bir şikayəti yoxdur. Bu, Ermənistən ticarətini stimullaşdırır və respublikaya investisiya cəlb edir. Aİ-dən çıxmaq Moskva ilə İrəvan arasında münasibətlərin köklü şəkildə yenidən nəzərdən keçirilməsinə gətirib çıxaracaq. Avropa İttifaqı heç vaxt Ermənistən Rusiya kimi strateji tərəfdən getməsinə görə kompensasiya verə bilməyəcək", - ekspert izah edib.

Pritçinin sözlərinə görə, Aİ-dən çıxmazı Ermənistən intiharı ilə müqayisə etmək olar, bunun yeganə səbəbi İrəvan üzrində Aİ bayrağını qaldırmaq istəyi olacaq. Bu baxımdan o, respublika hakimiyyətinin bu adımlı ciddi düşüne biləcəyinə inanır. Ekspert Avrointegrasiya mövzusunda söhbətləri Ermənistən rəhbərliyinin öz vətəndaşlarını və beynəlxalq ictimaiyyəti onların reaksiyasını qiymətləndirdikdən sonra yeni xarici siyaset kursu hazırlamaq cəhdii kimi izah edir.

"Fransız öpüşü"

GALLUP Ermənistəndə bu dəfə KTMT ilə bağlı problemlər və Fransadan silah tədarükü ilə bağlı daha bir sorğunun nəticələrini təqdim edib. Sorğunun müəllifləri nəticələrin təqdimatına düşünləmiş "Fransız öpüşü" adını verdilər. Sorğu 26-28 fevral tarixlərində telefon vasitəsilə aparılıb. Sorğuda 1100 respondent iştirak edib və səhv nisbeti 3 faizdir. Sorğuda iştirak edənlərin 35 faiz hesab edir ki, ölkənin düşdürüyü vəziyyət hakimiyyətin, 29,9 faiz xarici qüvvələrin, 24 faizdən çoxu dünyadakı münaqişələrin nəticəsidir. Baş nazirin KTMT-yə üzvlüyün dondurulması təşəbbüsü ölkənin maraqlarına uyğundur, sualına 23 faizdən çoxu "hə" cavabını verib, 13,9 faiz isə bir qədər uyğun gəldiyi qənaəyindədir, 16 faizdən çoxu hesab edir ki, milli maraqlara bir qədər uyğun deyil, 42 faizdən çoxu isə bunun maraqlara tamamilə uyğun gəlmədiyinə inanır.

Əvvəli Səh. 5

"Ermənistan KTMT-də qalmalıdır, yoxsa NATO-ya qoşulmalıdır" sualına respondentlərin 40 faizdən çoxu "ölkənin neytrallığını qoruyub saxlamalı və heç bir hərbi blokda olmamalıdır" deyib, 28 faizdən çoxu isə KTMT-də qalmalı olduğunu bildirib. Eyni zamanda, təxminən 80 faiz mühərbiyənin ola biləcəyinə inandığını qeyd edib. Təxminən 56 faiz Fransa ilə hərbi əməkdaşlığın inkişafını müsbət, cəmi 4,7 faiz mənfi qiymətləndirib. 46 faiz Fransadan, 21,9 faiz Rusiya Federasiyasından, 15,9 faiz İrlandan, ikinci yerdə ABŞ, Hindistan

Ermənistanın Avropa, yoxsa avro istəyi?

İrəvan Aİ-yə daxil olmaq üçün ilk növbədə Rusiya ilə iqtisadi ittifaqdan çıxmaq lazımdır

və Çindən silah almağa üstünlük verib. Sorğuda iştirak edənlərin demək olar ki, 60 faizi bu və ya digər şəkildə hakimiyyətin "Dağılıq Qarabağ" hərəkatının ildönümü ilə bağlı tədbirlər keçirməkdən imtina etmək qərarını yanlış hesab edib. Aİ viza liberallaşdırılmasına başlamaq üçün şərt kimi KTMT və Aİ-dən çıxmağı tələb edərsə, qiymətin məqbul olub-olmayacağı ilə bağlı suala 23,5 faiz belə bir qiyməti mütləq məqbul, 19 faiz kifayət qədər məqbul, 15 faiz kifayət qədər qəbuledilməz, 32,9 mütləq qəbuledilməz hesab edib.

Makronun 102-ci baza planı

Fransa liderinin NATO-ya üzv olan kələrin hərbi birləşmələrinin Ukraynada hərbi əməliyyatlara cəlb oluna biləcəyi ilə bağlı bəyanatı dünya ictimaiyyətində səs-küye səbəb oldu, baxmayaraq ki, səhbət yalnız məsələnin müzakirəsindən gedirdi. Fransa Müdafiə Nazirliyi dərhal öz əşqərləri ni Ukraynaya göndərmek fikrində olmadığını açıqladı və Xarici İşlər Nazirliyi də oxşar bəyanatla çıxış etdi. Müxalifət mediası isə Makronu "mesuliyyətsiz" və "dəli" adlandırdı. Fevralın 29-da Federal Məclisə illik müraciətində Putin Ukrayna qoşunlarını evez etmək və cəbhəyə gəndərilecek ehtiyatları boşaltmaq üçün Belarus sərhədləri yaxınlığında xarici kontingençin yerləşdirilməsi ideyasına toxunub. Onun sözlərinə görə, Ukraynadakı bütün kontingentlər məhv edilmə hədəfinə çevriləcək.

Rusiyada Fransanın rus hərbçilərinin Cənubi Qafqazdan sıxışdırıb çıxarmaq

planlarından və 102-ci hərbi bazanı Fransız legionu ilə evez etmək cəhdlerindən danışılır. Rusiyalı analitiklər hesab edirlər ki, Vaşinqton Makronun hərəkətlərini istiqamətləndirir və Moskva Parise məsələn, Fransanın Mali və digər Afrika dövlətlərindəki müstəmləkələrini itirməsi kimi cavab verə bilər. Moskva Şimali Kipr və Türkiyə ilə əlaqələrin gücləndirilməsinin vacibliyindən danışmağa başlayıb.

Son günlər uzun müddət SSRİ-dən alıcıları silah-sursat yiğib təkmilləşdirikləri Yunanistana da təzyiqdən danışılır. Bu gün Vaşinqton Afinanı bu silahların bir hissəsini Ukraynaya göndərməyə məcbur

edir. Avdeevkanın əle keçirilməsindən sonra Rusiya istəblisimentində və mətbuatında xüsusi əməliyyat qüvvələrinin Nikolayev, Oçakov, Xerson, Dnepropetrovsk və Xarkov istiqamətində irəliləməsi, həmcinin Dnestraniya çıxışı barədə danışqlar intensivləşib. Tez-tez Odessanın əle keçirilməsi və Ukraynanın Qara dənizə çıxışının kəsilməsi zərurəti xatırlanır.

Amerika Birləşmiş Ştatları başa düşür ki, Rusiya Federasiyasının noyabr seçkiləri ərefəsində qeyd-şərtsiz qələbəsi Baydenin yenidən seçilməsinə mənfi təsir göstərə bilər. Respublikaçılar və Demokratlar arasında sövdələşmə davam edərkən, Va-

şinqton avropanı tərəfdaşlarını ön plana çıxarıb. Makronun kloun kimi səhnədə tamaşaçıları əyləndirməsi de buna dəlalət edir. Demokratların gündəmi Ukrayna, Respublikaçıların gündəmi isə canub sərhədləridir. Başqa sözə ifadə etsək, Amerika seçkiyə bir neçə ay qalmış nədən danışacağı çox maraqlıdır.

ABŞ Fransa və Almaniyanın necə faydalıdır?

Eyni zamanda Rumınıya ərazisində Amerika hərbi bazası gücləndirilir və Dnestraniya vəziyyət hər gün kritik həddə çata bilər. Bu, böyük mühərbiyənin perspektivləri ilə bağlı ritorikadır. Tramp vəziyyətin belə bir mühərbiyəyə doğru sürüşməsinin qarşısını alacağını vəd edir, lakin ABŞ-in çoxmərhələli seçki sistemi fonunda əsas naməzlərin reytingləri və onların qalib gəlmə şansları ilə bağlı bütün proqnozlar heç nə vəd etmir.

Hazırda dünyada gedən proseslər kontekstində radikal bəyanatlar vermək, ən azı, uzaqqörənlikdir. Yalnız böyük siyaset işlərində təcrübəsiz və az xəbəri olan Paşinyanın belə bəyanatlar vera bilər. Ermənistan Parlamentinin son 4 günlük iclasının tribunasından danışandan sonra məlum oldu ki, bu rəqəm nə və harada dediyindən xəbərsizdir. Parlamentin tribunasından bu sözlərin səsləndirildiyi intonasiya kifayətdir: "Biz KTMT-yə sual vermişik və hələ də cavab almamışıq ki, bu da Ermənistan Respublikasının müstəqilliyyinə və ərazi bütövlüyüne təhlükə yaradır". Müstəqilliyyə, ərazi bütövlüyüne təhlükə yaranan KTMT-dir!

Rejim idarisi şikayət edib ki, 2021-ci il mayın 12-dən (Azerbaycanın Laçın rayonu ilə sərhəddəki Qara gölün ətrafinda baş verən hadisələri), noyabrdan (həmin ilin noyabrın 16-də baş verən toqquşmalar) və 2022-ci ilin sentyabr hadisələrindən sonra Ermənistan seçimini edib. İrəvanın KTMT-də rəsmi nümayəndəsi yoxdur, erməni tərəfi təşkilatın tədbirlərində iştirak etmir, Paşinyanın vurğulduğu kimi konsensusa müdaxilə etmir, eyni zamanda qərarın qəbulunda da iştirak etmir. Paşinyan KTMT-nin Ermənistandakı məsuliyyət sahəsi ilə bağlı sualları təkrarlayaraq, təşkilatın bu məsələdə konsensusa malik olmadığını vurgulayıb.

Aydındır ki, Ermənistan tərəfinin KTMT-yə qarşı iddiaları əsassız deyil, səhbət ondadır ki, Paşinyan vəziyyəti tənzimləməyə yox, yaratmağa çalışır.

Makronun ritorikasına və Paşinyanın bəyanatlarına etibar etmək olmaz, çünkü hər ikisinin arxasında elində dondurma çubuqunu çətinliklə saxlayan Vaşinqtonun işarə və istiqamətləndirici əli dayanır.

V.VƏLİYEV

Martin 6-da Yeni Azərbaycan Partiyası Sabunçu rayon təşkilatının yaradılmasının 31 illiyi qeyd edildi. SIA xəbər verir ki, Əvvəlcə Ulu Öndər Heydər Əliyevin abidəsi öününe gül dəstələri qoyulub, dahi şəxsiyyətin xatirəsi ehtiramla yad olunub. Tədbirdə Dövlət Himni səsləndirilib. Ulu Öndər Heydər Əliyevin və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda canlarını qurban vermiş şəhidləri-mizin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sü-kutla yad edilib.

Tədbiri giriş sözü ilə açan YAP Sabunçu rayon təşkilatının sədri Araz Xudadanov bildirdi ki, dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevin yaradıcılığı olduğu, bu gün möhtərem Prezidentimiz İlham Əliyevin uğurla rəhbərlik etdiyi Yeni Azərbaycan Partiyası ötən 32 ildə çətin və şərəfli yol keçib. Bu gün YAP ənənələri olan partiya, nəinki ölkəmizin, bütövlükde Cənubi Qafqaz regionunun aparıcı siyasi təşkilatı kimi tanınır ve nüfuz qazanıb. Araz Xudadanov qeyd etdi ki, 32 ilin uğurları həm Azərbaycanın möhkəm təmel üzərində inamla irəlilədiyi, həm də Yeni Azərbaycan Partiyasının zəngin bir yol keçdiyini nümayış etdirir. Ümummilli lider Heydər Əliyev Azərbaycanın müstəqilliyinin daimiliyini təmin etdi, Ulu Öndərin layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyev ərazi bütövlüyümüzü bərpa etməkla Azərbaycanı dünyaya qalib ölkə kimi təqdim etdi. 2021-ci ilin mart ayının 5-de keçirilən Yeni Azərbaycan Partiyasının VII qurultayında qəbul edilən tarixi qərarlar isə ölkəmizin ictimai-siyasi həyatına yeniliklər gətirib, ölkəmizin gələcək inkişaf

perspektivlərinin müəyyənləşdirilməsi baxımdan mühüm rol oynayıb. 6 siyasi partiyanın YAP-a qoşulması isə partiyanın cəmiyyətə milli həmrəylilik mesajları verdiyini, qapılarının konstruktiv qüvvələre açıq olduğunu nümayışı, eyni zamanda, ölkəmizin siyasi mühitində siyasi dialoq mühitinin dərinleşməsində, demokratik ənənələrin şaxələnməsində yenilik oldu.

Tədbirdə çıxış eden Yeni Azərbaycan Partiyası İdarə Heyetinin üzvü, Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinin rektor evəzi Vazeh Əskərov bildirdi ki, bu gün hərada yaşamasından asılı olmayaq hər bir azərbaycanlı Ümummilli Liderin "Mən həmişə fəxr etmişəm, bu gün də fəxr edirəm ki, mən azərbaycanlıyım!" tezisini həyat əmlına çevirib, müasir müstəqil, qalib Azərbay-

canın daha da qüdrətlenməsinə öz töhfələrini verməyə səy göstərir. O qeyd etdi ki, YAP bundan sonra da ölkəmizdə gedən bütün proseslərin mərkəzində olacaq.

Sabunçu rayon İcra Həkimiyəti başçısının birinci müavini GÜloğlan Məmmədov bildirdi ki, YAP tarixinin sınaqlarından şərəfle çıxan, qələbələr partiyası kimi nüfuz qazanan partiyadır. Çünkü bu partiyanın yaradıcısı zəngin idarəcilik təcrübəsinə malik olan ulu öndər Heydər Əliyevdir. Ulu öndər Heydər Əliyevin 1993-cü ildə xalqın təkidli tələbi ilə həkimiyət qaydışı ilə Azərbaycanın, Yeni Azərbaycan Partiyasının həyatında yeni mərhələ başladı. Ulu Öndərin layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyev son 20 ilə yaxın müddət ərzində Azərbaycana ən yüksək zirvələri fəth etdirir.

Bakı Dövlət Sosial-İqtisad Koleccinin direktoru Vidadi Orucov vurğuladı ki, ulu öndər Heydər Əliyev daim bu çağırışını diqqətə çatdırırdı ki, Yeni Azərbaycan Partiyasına xidmət etmek milletə, xalqa, müstəqil Azərbaycan dövlətinə xidmət etmək deməkdir. Bu gün partiyanın sıralarında birləşən insanlar ulu öndər Heydər Əliyevin ideyalarının, onun layiqli davamçısı partiyanın Sədri İlham Əliyevin uğurlu siyasetinin təbliğatçısı olmaqdandır qurur duyur. Üç ildən artıqdır ki, bütün tarixi günləri, əlamətdar hadisələri Zəfər ruhunda qeyd edirik. Bu əlamətdar gündə Azərbaycanın, Yeni Azərbaycan Partiyasının keçdiyi inkişaf yolundan bəhs etmək hər birimiz üçün sevinclidir.

Gənc partiya fəaliyeti Fatimə Rəsulova bildirdi ki, partiya zamanın tələbi ilə yaradıldı və özüne olan etimadı yüksək səviyyədə doğruldu. Bu gün partiyanın sıralarında birləşən üzvlərin böyük əksəriyyəti gənclərdir. Gənclərimiz partiyada öz potensial imkanlarını ortaya qoymaq üçün geniş görürler. Ulu öndər Heydər Əliyev daim bu çağırışını etdi ki, gələcəyimiz gənclərə bu gün neyi və necə öyrətməyimizdən asılıdır. Dahi şəxsiyyətin bu tezisi bütün dövrlər üçün öz aktuallığını qoruyur. Bu gün tarixi Zəfərimizin qəhrəmanlarından bəhs edərkən gənclərimizin Vətən, torpaq sevgisini böyük qurur qeyd edirik.

Tədbirin sonunda YAP Sabunçu rayon təşkilatının yaradılmasının 31 illiyi münasibətlə bir qrup təşkilat üzvüne Fəxri fərman, diplom və yubiley hədiyyələri təqdim edildi. Tədbir Yeni Azərbaycan Partiyası Himninin səsləndirilməsi ilə başa çatdı.

"Yeni dövrdə yeni idarəcilik də vacibdir"

MÜNASİBƏT

"Cənab Prezident İlham Əliyevin kadr siyaseti dövlət idarəciliyi sisteminin mühüm tərkib hissəsidir". Bu sözleri SIA-ya açıqlamasında deputat Musa Quliyev deyib. Deputat bildirib ki, bu siyasetin əsas məqsədi Azərbaycan dövlətinin möhkəmləndirilməsi, qarşıya qoyulan vəzifələrin vaxtında, düzgün və keyfiyyətə yerinə yetirilməsi, xalqa daha yaxın olmaq və xalqa daha keyfiyyətli, səmərəli, səmimi xidmət göstərməkdən ibarətdir: "Cənab Prezident həmişə öz çıxışlarında deyir ki, dövlət məmənu xalqın xidmətçisidir. Dövlət məmərunun əsas vəzifəsi tapşırılan işi ləyaqətlə yerinə yetirmək və Azərbaycan xalqının etimadını qazanmaqdandır ibarətdir. Bu ilin yanvarında cənab Prezident yeni dövrün başlangığını elan etdi. Ötən il Azərbaycanın qarşıya qoymuş olduğu ən böyük vəzifələr yerinə yetirilmiş oldu. 2020-ci ildə biz torpaqlarımızı işğaldan azad etdik. 2023-cü ildə isə ərazi bütövlüyümüzü və suverenliyimizi tam təmin etdik. Növbədənənər prezident seçkilərindən sonra cənab Prezident yeni dövrün əsas istiqamətlərini müəyyən etdi. Bu barədə həm dünya ictimaiyyətine, həm də Azərbaycan xalqına məlumat verdi.

Yeni dövrdə yeni idarəcilik də vacibdir. Təyin olunan kadrlardan daha böyük məsuliyyət tələb olunur. Dövlət başçısının kadr siyasetində peşəkarlıq yüksək bilik və savad, yüksək mədəniyyət, milli-mənəvi dəyərlərə bağlılıq, mənəvi təmizlik, şəffaflıq, dövlətə və xalqına sədaqət kimi amillər əsas götürülmək kadr təyinatı aparılır. Son dövrlərdə isə qoymulan rəhbər vəzifələrə irəli çəkilən bütün kadrlar

vaxtılı Prezident İlham Əliyev tərəfindən Azərbaycanın xaricdə oxuyan tələbələrin stimullaşdırılması məqsədi qəbul olunan dövlət programı çərçivəsində dönyanın ən aparıcı universitetlərində təhsil almış, Azərbaycanda müəyyən idarəcilik təcrübəsi keçmiş təcrübəli kadrlardan ibarətdir.

Kadrların seçimi Prezidentin öz səlahiyyətində olan məsələdir. Bu seçimdə həm Yeni Azərbaycan Partiyasında yetişən gənclərdən istifadə olunur, həm də ictimai sektorda, Heydər Əliyev Fondunda və dövlət həkimiyətinin müəyyən strukturlarında aşağı pillələrdən başlayaraq öz keyfiyyəti, biliyi, bacarığı, qabiliyyəti, peşəkarlığı ilə seçilən kadrlar irəli çəkilir. İdarəciliyində de o kadrların fəaliyyəti həm ictimai, həm də dövlət nəzarəti çərçivəsində yoxlanılır. Bu etimadı doğrultmayan kadrlar barəsində həmişə ciddi ölçülər götürür. Məhz bu kadr siyasetinin düzgün qurulmasını son dövrlərdə Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun, işğaldan azad edilmiş ərazilərimizin bərpasında yeni kadrların böyük rolunu görür. Eyni zamanda gənclərin irəli çəkilməsi, onlara daha böyük etimad gösterilməsi də Prezidentin kadr siyasetinin mühüm tərkib hissəsidir. Daha böyük enerji, məsuliyyətə bizim gənc kadrlara çalışmaq, etimadı doğrultmaq üçün imkan və selahiyət verilir. Kadrların qarşısında əsas məqsəd Azərbaycan xalqına və Azərbaycan dövlətinə ləyaqətlə xidmət etmək, qarşıya qoymulan vəzifələri düzgün və keyfiyyətə yerinə yetirilmək, dövlətimizin qüdrətlənməsi və xalqımızın sosial rifahının təmin olunması sahəsində yorulmadan çalışmaq kimi vəzifələr qoymular" - deyə o əlavə edib.

Söyü Ağazadə

"Ermənistən konstruktiv mövqe nümayış etdirərsə kommunikasiyalar açılacaq"

"Qərbin, xüsusilə də aktivlik nümayış etdirən Fransanın cəhdləri sülh müqaviləsinin imzalanmasına yönəlib". Bu barədə SIA-ya açıqlamasında politoloq Elçin Mirzəbəyli deyib. Onun sözlərə görə, Azərbaycan və Ermənistən arasında sülh mövcud olmadıqca münaqışa vəziyyəti davamlı olaraq qalacaq və bu da xarici faktorların bölgəyə müdaxilə etməsinə imkan yaradacaq: "Sülh sazişinin əldə olunmaması üçün göstərilən cəhdlərin başqa bir sebəbi isə Ermənistən silahlandırılması, bu ərazidə istifadə edərək Merkezi Asiyaın resurslarına çıxış imkanlarının əldə edilməsi, orta dəhliz üzərində nəzarətin ələ alınmasıdır. Bu prosesin içərisində regional və qlobal məraqlar var. Əger Ermənistən konstruktiv mövqe nümayış etdirərsə, sülh müqaviləsi imzalanırsa, bu problemlər faktiki olaraq aradan qalxacaq, regionda kommunikasiyalar açılacaq. Bu isə başda Ermənistən özünün dövlət olaraq mövcudluğunun təmin olunması və iqtisadi rifahının əldə olunması üçün əsas vacib şərtlərdən biridir".

Politoloq bildirib ki, bu gün qərbin bölgəyə müdaxiləsi Ermənistən özünün inkişafına mane olan faktorlardan biridir: "Qeyd edim ki, Fransa və digər ölkələrin Ermənistənla bağlı verdikləri gurultulu bəyanatlılara baxmayaraq bu ölkələrin orada hansısa investisiyası yoxdur. O zaman sual yaranır, Ermənistən onlar üçün belə vacib dövlətdirsə və doğurdan da Ermənistən təessübünü çəkirərsə o zaman nə üçün Ermənistən iqtisadiyyatının inkişafına təkan verəcək prosesləri stimullaşdırımlar? Əger qərb həqiqətən Ermənistən dostu olsayı, o zaman Azərbaycanla sülh əldə olunması, nəticə etibarilə Azərbaycan-Ermənistən, Türkiye-Ermənistən sərhədlerinin və kommunikasiyaların açılmasına özünün dəstəyini göstərədi ki, Ermənistən iqtisadi asılılıqdan qurtarsın. Amma göründüyü kimi belə addımlar yoxdur. Bu aspektən də şübhəsiz ki, əger Ermənistən sülh istiqamətində konstruktiv mövqe nümayış etdirərsə, o zaman qərbin proseslərə hansıa formada müdaxiləsindən asılı olmayaq regionda qısa zaman kəsiyində sülhün, təhlükəsizliyin və iqtisadi fəallığın təmin edilməsi mümkün olacaq".

Bu gün dünyanın bütün bölgelerinde müharibeler, etnik münaşeler, daxili qarşışmalar amansız karakter almışdır. Bu da hər gün minlərlə insanın ölümü, yaranması, şəhər və kəndlərin dağılmaması deməkdir. Ümumilikdə hazırda dünya miqyasında 180 regional münaqişə mövcuddur ki, bu da az qala dünya ölkələrinin dördə üçün qanlı münaqişələrin altında ezdildiyini göstərir. Müharibeler, münaqişələr dünyamızı hara aparır? Kimlərdir ve ya hansı qüvvələrdir qanlı müharibələri törədən? Birmənalı şəkildə demək olar ki, müharibərin baş vermesinin başlıca səbəbi ərazi mübahisələri, maddi resurslara sahiblənmək, öz müqəddəratını təyin etmək və nehayət, silahlı qruplaşmaların hakimiyət uğrunda savaşlar aparmalarıdır. Kimlərdir və ya hansı qüvvələrdir qanlı müharibələri törədən, sualına uzun-uzadı baş sindirmağa və ya düşünməyə ehtiyac yoxdur. Çünkü bu gün hansı balaca uşaqlan, yaşılı insana qədər kimdən bu sualın cavabını soruşsan, birmənalı cavab "ABŞ, Fransa, Almaniya" deyə bildirərlər. Rusyanın, İngiltərənin və Çinin də adını çəkenlər ola bilər. Lakin en dəhşətli oyuncular ABŞ, Almaniya və Fransadır. Bu üç qana susamış və doymaq bilməyen dövlətlər getdikcə daha çox etnik münaqişələrin və müharibələrin baş verməsinə həvəslə görünürər. Ancaq son illərin yaşanan proseslər onu deməyə əsas verir ki, Fransa və ABŞ dünya xalqlarına və dövlətlərinə yaşıtlıqları faciələrin bedəlini ödəmək ərefəsindədir. Daha doğrusu, artıq Fransa necə deyərlər it qovan kimi Afrikadan qovulub. Daxili çəkişmələr isə rəsmi Parisin veziyətini son dərəcə kritik hala salıb. ABŞ-da isə durum daha ağırdır. Çünkü ölkənin bir neçə ştatı öz dövlətçiliklərini bərpa etmək niyyətindədir. Texas, Kaliforniya, Missouri, Alyaska və digər ştat rəhbərləri müstəqillik bəyannamesini qəbul etməyə hazırlanırlar. Texas qubernatoru Qreq Abbottun Meksika ilə sərhəddə inşa edilən tikanlı məftilli divarı sökmək qərarının çıxdandır ki, müzakirə mövzusuna çevrildiyini bildirib və bunun ABŞ-in sərhədlerinin dağılması ilə nəticələndiyini söyləyib: "Həzirdə ölkə tarixinin en təhlükeli dövründür və buna səbəb isə nüvə silahının tətbiqi riskinin yüksək olmasıdır". Qreq Abbottun Texas ştatının konstitusiyasında təsbit olunmuş ABŞ-dan ayrılmış ehtimalını nəzərdən keçirdiyini bildirib. Onu da qeyd edib ki, Texasda federal hakimiyət bölgəni miqrantların "işgal"ından qoruya bilmir və istəmir. Bundan əvvəl də Texasın müstəqilliyi uğrunda savaşlar baş verib. Lakin dəstək qazanmadıqdan istəklər realliga əvvəl 2009-cu ilə də o zaman ştatın qubernatoru vəzifəsini tutan Rik Perri Texasın ABŞ-in tərkibində çıxmış hüququnu olduğunu bəyan etsə də, bu hüquq şübhə altına alınır.

Texas Amerika qitəsinin güclü dövləti olub

Tarixi faktlara istinadən qeyd olunmalıdır ki, 16-ci və 17-ci əsrlərdə Texas ştatı müstəqil dövlət olaraq böyük imkanlara və gücə malik dövlət olub. Avropadan olan ispanlar və digər köçkünlər meskunlaşmazdan əvvəl Texasın müasir ərazisi müxtəlif Hindu tayfalarının yaşayış yeri idi: Apaça, Atakapa, Bidai, Caddo, Komançı, Çeroki, Ka-

ABŞ bir neçə yerə parçalanır

Kaliforniya və Texas ştatları dövlətçiliklərini bərpa etməyə hazırlaşırlar

yova, Tonkara, Viçita və Karankava. Apaçılər 1870-ci illərdə Texası tərk etd. Onlar ştatın xeyli ərazisini tutan son hindilər idilər. Hal-hazırda ABŞ hökuməti Texasın üç yerli tayfasını -Alabama və Kuşat tayfasını, Kikapu tayfasını və İşlet Del Sur Pueblo qəbiləsini tanıyalı. Texas 2 mart 1836-ci ildən 19 fevral 1846-ci ilə müstəqil dövlət olub. Dündür, Meksika bu illər ərzində Texası üşyançı bir əyalət kimi görse də, ABŞ 1837-ci ilin martında Texas Res-

publikasını tanıyan ilk ölkədir. Texas rəsmi olaraq 19 fevral 1846-ci ildə öz istəyi və xalq referandumu ilə ABŞ-in 28-ci ştatı olmasına. Bundan başqa ABŞ vətəndaş müharibəsi zamanı Texas ştatı Konfederasiyaya qoşulmadan əvvəl 1 fevral - 2 mart 1861-ci il tarixləri arasında 1 aylıq müddətə yenidən müstəqil olub. Bu mənada Texas ştatının hazırda ABŞ-dan ayrılib yenidən müstəqil ölkə olmaq istəməsi təəccübü dəyil. 1860-ci ildə kələliyə qarşı Respublika Partiyasından olan ilk prezident Avraam Linkolnun seçilməsi ilə on üç kələ ştatı qurultay nəticəsində ayrıldığını elan etdi və Amerika Konfederativ Ştatları qurd, baxmayaraq ki federal hökumət ayrılmışın qanunsuz olduğunu müdafiə etdi. Bu ayrılmazı təmin etmək üçün separatçılar hərbi əməliyyatlara başladı və ittifaq da eyni cavabı verdi. Bunun nəticəsi olan müharibə təxminən 618.000 əsgərin və bir çox vətəndaşın ölümüne səbəb oldu. Bu münaqişə Amerika tarixində en ölümçül hərbi münaqişə oldu. Cənub qulların azadlığına qarşı mübarizə aparıldı, ittifaq isə ilk növbədə ölkəni bir bütün halda saxlamaq üçün mübarizə aparıldı. Bunu belə 1863-cü ildən sonra meydanda gələn itkiler və Linkolnun öz Azadlıq Bəyannamesini elan etməsi ittifaq baxımından müharibənin əsas məqsədini köləliyin ləğviyəne çevirdi. Həqiqətən de ittifaq 1865-ci il aprel ayında müharibəni

tamamilə qazandıqda məğlub olan Cənubdakı ştatların hər birini köləliyi qadağan edən on üçüncü dəyişikliyə ratifikasiya etməye məcbur etdi.

1836-ci ilin sonunda konstitusiya qəbul edildi (köləlik hüququnu təsdiq edən) və Texas Respublika tərəfindən elan edildi. İlk president sem Hyüston oldu. Paytaxt bir neçə dəfə köçürüldükdən sonra 1837-ci ildə Hyüston hakimiyət mərkəzi seçilib. Texas Respublikası beynəlxalq tanınma qazanmışdır. Eyni zamanda, Meksikalıların Texasa reydləri davam etdi. 5 mart 1842-ci ildə Raphael Vasquez tərəfindən idarə olunan 500-dən çox adam sayında meksikalıların dəstəsi inqilabdan sonra ilk dəfə Texasa hücum etdi; San Antoniono çatıldıqdan sonra Rio Grandaya geri çəkildi; 11 sentyabr 1842-ci il yarımlı minlik Meksika ordusunu, Adrian Uoll tərəfindən idarə olunan, San Antonionun bir hissəsinə ələ keçirdi, lakin daha sonra əsirleri ələ keçirərək geri çəkildi. Toqquşmalar təxminən 10 il davam edib və Meksika hökumətinin mövqeyinin möhkəmlənilib-möhkəmlənməsindən və ya zəifləməsindən asılı olub. ABŞ rəsmi olaraq bu mübarizəyə qarışmadı, baxmayaraq ki, minlərlə könüllü texaslılara kömək etmək üçün ABŞ-a cəlb edildi. Meksika ilə Texas Respublikası arasındakı silahlı münaqişələr onun 1845-ci ildə ABŞ-a qoşulmasından çox, Meksika-Amerika müharibəsində

edirlər. Macarıstanın baş naziri Viktor Orban 2024-cü ildə ABŞ-da keçiriləcək prezident seçimlərində Donald Trampin qalib gələcəyinə ümidi etdiyi bildirib. Orban ABŞ-da prezident seçimlərində Respublikaçılar Partiyasından başqa bir potensial namizəd olan Ron DeSantis də "yaxşı" adlandırb: "Mən veteranlar klubuna mənsubam və veteranlar bir-birini dəstəkləyir".

Əksər ştatlarla mərkəzi hakimiyət arasında əlaqələr kəsilib

ABŞ-in keçmiş prezidenti Donald Tramp ölkənin dağılmaq təhlükəsindən əlavə, onun qanun layihəsini redd etdi. Tramp respublikaçılar Baydenə siyasi qələbə qazandıraq qanun layihəsini qəbul etməmələri üçün təzyiq etdiyi bildirilir. Bu təzyiqlərə və cəhdlərə baxmayaq Texas ştatının müstəlliyyini bərpa edəcəyi şübhəsizdir. Çünkü, "Texas" hərəkatının lideri Daniel Miller bildirib ki, onlar dövlət müsəqiliyini bərpa etmək istəklərində isarlıdır. Daniel Miller onu da qeyd edib ki, onlar bu vəziyyətdən istifadə edərək, ABŞ-da başlayan Respublikaçıların praymerizində Texasın

müstəqilliyi məsələsini səsvermə bülletinə daxil etməyə çalışırlar. Bu arada ABŞ-in 26 baş prokuroru Texas gubernatorunun "migrant işğali"na dair mövqeyini müdafiə edib. 26 respublikaçı baş prokurorun prezident Co Baydenə və daxili təhlükəsizlik katibi Alejandro Mayorkasa üvanlaşdırığı məktubda "milyonlarla insanın ABŞ sərhədinə koordinasiyalı hücumunun" işğal olduğu və ştatın özünü bu işğaldan qorunma olduğunu qeyd edilib. Məktubda vurgulanıb ki, Texasın yerləşdirildiyi baryerlərin federal hökumət tərəfindən dağıdılmasına çalışmasına rəğmən öz sərhədinin mühafizəsinə çalışması alqışlanmalıdır. Baş prokurorlar əlavə ediblər ki, ştat özünü işğaldan qorumaq qabiliyyətində olmalıdır və heç kim buna etiraz etmir. Bütün bu baş verənlər onu deməyə əsas verir ki, noyabr seçimlərindən dərhal sonra Texas ştatı öz müstəqilliyini elan edəcək. Təbii ki, bu halda yeni seçilən ABŞ prezidenti Texasın dövlətçilik arzularını boğmağa çalışacaq. Bu halda hərbi qarşışdırma yaranacağı şübhəsizdir. Yeni 159 il əvvəl baş verənlər yenidən ölkəni bürüyəcək. Vətəndaş müharibəsi bütün ölkəni bürüyəcəyi təqdirdə digər ştatlarda mərkəzdən ayrılib dövlətçiliklərini qurmağa tələsəcəklər. Bununla da Amerika Birleşmiş Ştatlarının parçalanma prosesi başa çatacaq.

İLHAM ƏLİYEV

Gender probleminin ən çox müzakirə edildiyi bir dövrdə yaşayırıq. Hər gün qadınlarla kişilərin müxtəlif aspektlərdən qarşılaşdırılmasını, müqayisəsini və çək-çevirini görürük. Əbədi olaraq bir-birinə yoldaş, dost olan bu iki varlıq həm də əbədi rəqiblərdir. Həm elmi, həm dini baxımdan qadın və kişi anlayışı bir insan, şəxsiyyət olaraq bütövdür. Bu bütövü təşkil edən hər iki fərd vacibdir. Bəs niyə bəzi cəmiyyətlərdə qadın hər zaman kişidən bir addım geridə görülür?

Qadın insandır, kişilər isə insan övladı. Belə deyib böyük ozan Neşet Ertaş. Siz heç bu gün qədər kişilərin haqlarının pozulması, öldürülmələri, zorakılığa məruz qalmaları səbəbindən aksiya keçirdiklərini gördünümüz? Mən görmediim. Çünkü bütün bunlara qadınlar məruz qalır, döyüür, söyüür, qətl edilir. Haqlarını tələb edirlər, ala bilsələr. Çox qadın öz gücünün fərqində deyil, nəinki özüne, bütün dünyaya su, gübra ola biləcəyini bilmir.

Yaşadığımız coğrafiyanı bize vətən edən, yurd edən qadındır, anadır. Onu qorumaq üçün qoruyuruq əslinde vətəni. Vətən bizim üçün ana demekdir, necə ki, Ana Vətən, Ana Torpaq deyirik. Qadın yurdur, evdir, eşikdir, torpaqdır. Necə ki, torpağa atlığı dən cucerir, boy atır, məhsul verir, eləcə də ananın bətnində böyüdüyü, dünyaya gətirdiyi fidanlar böyüyür yurda oğul, qız olur. Qadınsız insan yurdsuz insandır, qadınsız kişi vətənsiz kişidir. Qadın vətəndir, vətən isə müqəddəs.

Qadınlar cəsəretlidir, işdən yorulmayan, çətinlikdən qorxmayıandır. Onlara doğru ayaqqabını verin, dünyanı fəth edəcəklər. Amma ayaqlarının altına daş atanlar, badalaq vuranlar da olacaq, işlərinə əngel də töredəcəklər. Təəssüf ki, əngelləri daha çox öz həmcinslərdən görecək. Qadın qadına dəstək olmaq yerinə əngel olur çünki. Bir qadın başqasının uğuruna sevinmir, nadir halda belə şey başa verə bilər.

Məlumdur ki, gender bərabərsizliyinin bir çox tarixi, sosioloji, iqtisadi, mədəni və siyasi səbəbləri var. Bu vəziyyət həm dünyanın əksər hissəsi üçün, həm də ölkəmiz üçün keçərlidir. Yəni, biz gender bərabərsizliyi problemi haqqında yorulmadan düşünməli, yazmalı və onun həlline çalışmalıyıq. Şübhəsiz ki, ilk növbədə, kişi və qadın bərabərliyi anlayışını düzgün başa düşmeliyik. Kişi və qadın bərabərliyi qadın və kişinin içtimai həyatda bərabər hüquqlara, imkanlara, məsuliyyətlərə, vəzifə və azadlıqlara malik ola biləməsi deməkdir.

Kişi işleyirsə, qadın da işləməyi bacarmalıdır. Əgər kişi sürücülük vəsiqəsi ala bilirsə, qadın da almmalıdır. Kişi icra başçısı, millet vəkili, direktör, baş nazir, nazir, memur, fehle, yazıçı, rəssam, alim və s. ola bilirsə, bunlar qadın üçün də mümkün olmalıdır. Eyni işi görən kişiler və qadınlar eyni maaş almmalıdır. Kişilər səs vera bilirlərse, qadınlar da səs vera bilməlidirlər və bizim ölkəmizin səsvermə hüquq tarixi bu baxımdan parlaqdır. Kişilər azaddırsa, qadınlar da azad olmalıdır. Bu siyahını sosial həyatın hər bir təfərruatını əhatə etmək üçün genişləndirmək olar.

Yaxşı, kişi və qadın bərabərliyi varsa, bu onlar eynidir deməkdir? Kişi və qadın əsla eyni deyil. Yəni gender bərabərliyi eyni olmaq demək deyil. Sözsüz, kişi və qadın fiziki, mədəni, əqli və mənəvi cəhətdən fərqlidirlər. "Qadınla kişi bərabər ola bilməz",

Qadınların atəşkəsi: müharibə gizli gedir

"qadınlar daha zəif, daha az intellektlidir" kim ifadə edilən çoxlu mənfi düşüncələr var. Bu səbəbdən qadınlar təcrid olunur, işdən kənarlaşdırılır, təhqir edilir, alçaldılır, daha az ciddi qəbul edilir, onlara məsuliyyət, selahiyət verilmir. Bu qərəzi həyata keçirən insanlar arasında elə qadınlar da az deyil. Təbəliyində işleyən qadın işçilərinə qarşı qəddar olan qadın rəhbərlər çıxdır. Bəs, qadınların qadınlara qarşı qərəzlə olmasına səbəbi ne ola bilər? Niyə qadınlar öz cinsin nümayəndələrini xor görür?

Qadınların bir-birini sevməmələri, xor görməleri bəlkə də insanlığın yaranma tarixi ilə eynidir. Qayınana, baldız, qonşunun gəlini və bu kimi faktorlarla bir-birinə qarşı qərəzli münasibəti olan qadınlar bütün cəmiyyətlərde var. Qadınlar kim olduğundan, necə insan olduğundan asılı olmayaq başqlarıları tərefindən təzyiqə məruz qalmağa alışır, la-

kin öz həmcinsi tərefindən olduqda məsələ başqa rəng alır. Qadın düşmənciliyinin sonu yoxdur, aralarındaki münaqışə səngimir, atəşkəs olmur.

Bu cür düşməncilik arasında bir-birini sevməye çalışmaq həqiqətən çətindir. Qadının qadını sevməsi, ümumiyyətlə, çətindir. Niyə? Çünkü qayınanasından təzyiq gərən qadın bunu öz gəlininə tətbiq edir. Özü qayınana zülmü, baldız haqsızlığı gördüyü üçün eynisini tətbiq edir. "Mən çəkmişəm, sən də çək" düşüncəsi onu rahat buraxır. Bu düşməncilik nə zaman başladı, nə vaxtadək davam edəcək, biz qadınların bir-birimizə bu qədər nifrat etməyimiz normaldır mı? Niyə kişilər öz qayınatalarına, qayınlarına qarşı belə deyil?

Əslində, qadınların bir-birinə düşmən kəsilmesinin bir tarixi var. Zəvsin arvadı Hera, Zevs tərefindən xəyanətə uğradığını bi-

ləndə ərinə yox, ərinin ona xəyanət etdiyi ilahələrə düşmən kəsiləndən beləyik. Bəylər, xanlar ikinci, üçüncü arvadı alanda ilk xanının ərinə yox, ikinci, üçüncü arvada düşmən kəsilməsindən bəri beləyik biz. Elə indi də beləyik, həyat yoldaşının xəyanət etdiyini öyrənən qadınlar ərinə yox, digər qadını rüsvay etməyə çalışır, şəklini yayır, nömrəsini əxlaqsız qadın nömrəsi kimi paylaşır, onu rüsvay edir. Əsl günahkar bir tərəfdə qalır, günaha ortaq olanı düşmən görür.

Deyildiyi, iddia edildiyi kimi, qadının düşməni kişi deyil, yənə öz həmcinsidir. Kişilər qadınlara düşmən deyil, onlar qadınlarla çəkişmir, rəqabət etmir. Onlar üçün qadın təhlükə deyil, heç vaxt olmayıb. Qadınların

əsl düşməni elə qadınlardır. Bunu elə etrafına baxaraq da görə bilərsiniz. Qadınlar haqqında yazılın minlərlə kitab, çəkilən filmlər, aparılan araşdırmalar göstərir ki, bineyi-qədimdən qadınları ən çox incident qadınlardır. Çünkü yalnız bir qadın, başqa bir qadına, eyni zamanda, həm kompliment söyleyə, həm də onu təhqir edə bilər. Yalnız bir qadın başqa bir qadının sırlarını öyrənmək üçün ən yaxşı dostu kimi davranışa bilər. Ancaq bir qadın bu sırları öydəndikdən sonra onu həmin qadına qarşı silah kimi istifadə edə bilər.

Kişilər dəqiqdirlər, bir şeyi bəyənməyəndə "bəyənmədim" deyirlər. Qadınlar dolayı yolu sevir, intriqa yolunu seçir. Kişilər bir qadının, bir kişinin haqqında dedi-qodu etmir, amma qadınlar məmənənəyyətlə başqa bir qadının haqqında ağla gəlməyəcək yalanlar uydura bilir. İsdə ayağınızın altını qazan, sizi çətin vəziyyətdə qoyan da qadın iş yoldaşlarınız olur, kişilər yox. Qadın işçiyə qarşı qadın rəhbər daha aqressiv olur, nəinki kişi rəhbər. Sizin ən zəif anınızı ancaq qadın tanılarınız güdə, həmin an sizə təzyiq göstəre bilir, kişilər yox. Bir paltarı 2 toya geydiyinizi yalnız qadınlar söz edə bilər. Çəkinizin artdığını, üzünüzün qırışdığını üzünüzü deyən qadınlardır, yoxsa kişilər? Gelinlərin ən böyük düşmənləri ərinin ailəsindəki qadınlardır yoxsa kişilər?

Qadın düşmənliyini alovlandıran başqa bir amil də filmlərdə, seriallarda qadın obradını xəyanət edən biri kimi cəmiyyətə sıyrılmışdır. Hansı serialı izləsən orada mütləq tanıdığı qadına xəyanət edən başqa bir qadın obradı var. Qadın dostluğunun tarənnüm edən, bir-birinə təmənnasız dəstək olan qadınların olduğu neçə film, serial izləmisiiniz bu günədək?

Lale Mehrali

Moskva İrəvanın göz yaşlarına inanmayacaq...

Kreml sərt cavab verəcəkmi?

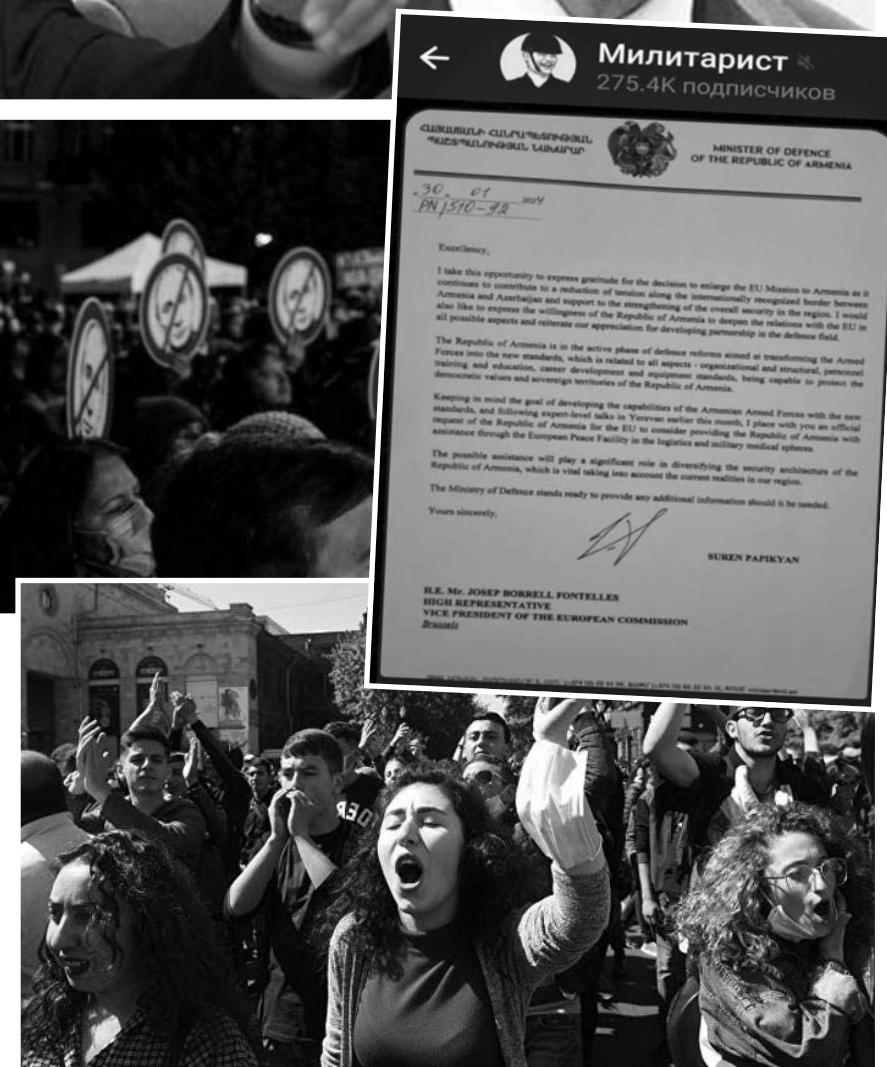

Ermənistanın inadla Qərbə doğru istiqamət alması artıq Rusyanın səbrini kifayet qədər tükəndirmək üzərdir. Təkcə Rusiya mediası deyil, eləcə də ciddi sosial şəbəkə resursları Paşinyan hakimiyətinin iç üzünü açmağa başlayıb. Bu dəfə nüfuzlu "Militarist" teleqram kanalı diqqətçəkən faktı aşkarla çıxarıb. 275 min 400 izleyicisi olan kanal yazıb: "Ermənistan yenidən xəber başlıqlarının qəhrəmanına çevirilir. Ola bilsin ki, çoxları Paşinyanın yenidən anti-Rusya xarakterli fikir səsləndirdiyini düşüne bilər, amma bu dəfə belə deyil. Hətta bu dəfə hər şey daha ciddidir".

Ermənistanın müdafiə naziri Jozef Borrel niyə və nə üçün yalvarıb?

Adıçəkilən kanal rəsmi İrəvanın Avropa İttifaqının temsilçisi Jozef Borrel yazdığı müraciətinin internet şəbəkəsində yayıldığını bildirib. Məktubu isə Ermənistanın müdafiə naziri Suren Papiyan ünvanlayıb. O, Borrelən logistika və hərbi tibb sahəsi üzrə yardım xahiş edib. "Militarist" yazır: "Şübə yoxdur ki, bu, Ermənistanla NATO ölkələri arasında hərbi əməkdaşlığın yeni mərhəlesidir. İrəvanın bütün bunlardan sonra (öz ərazisində Aİ missiyasının yerləşdirilməsi, ölkədə NATO hərbçilərinin mövcudluğu, atəşkəs sükutunu pozmaqla) Azərbaycan mövqelerinin ateş tutulması və s.) Paşinyanın vəsiyyəti ile dayanacağı inandırıcı görünümür".

Militarist: "Görünür, müasir Ermənistanın

qarşısına qoyduğu məqsədi yeni Ukrayna olmaqdan ibarətdir"

Beləliklə, Rusyanın nüfuzlu teleqram kanalı eyham vurub ki, Ermənistan anidən ikinci Ukraynaya çevrile bilmək təhlükəsini yaşaya biler: "Görünür, müasir Ermənistanın qarşısına qoyduğu məqsədi yeni Ukrayna olmaqdan ibarətdir. Yəni, tam olaraq Qərb ölkələrinin qanadları altına sıçınmaq, maddi gəlirləri artırmaq və ona verilən emrləri icara etmək. Üstəlik, bütün deyilənlərlə yanaşı baş verən hər şeydə Rusiyani ittiham etməyi unutmaməq - rusofobiya mitinqlərini keçirmək və hər künc-bucaqda Moskva ilə mübarizə aparmaq vacibliyindən danışmaq".

Top Moskva tərəfdədir...

Telegram kanalı bütün bu addımla-

rın artıq inidən göründüyü yazar. Lakin onu da qeyd edir ki, vaxtılı Ermənistan Rusiya üçün önemli platsardım olub: "Rusiya böyük təəssüf hissəleri ile Ermənistanı itirir. İrəvan Moskva ilə partnyorluq münasibətlərini qurmaqla maraqlı deyil. Həc olmasa Rusyanın uzun illər erzində göstərdiyi yardımına görə minnetdarlığını bildirə bilərdi. Bənzər vəziyyət 2014-cü ilə qədər Ukraynada da yaşanmışdır. Tarix isə yenidən öz dövriliyini təsdiq edir. Top Moskva tərəfdədir".

Öslində, Azərbaycan dövləti və xalqı dəfələrlə müxtəlif platformalarda Ermənistanın "ipinin üzərinə odun yiğmamaq" faktı ətrafında müzakirelər aparıb, digər ölkələrə xatırlatmalardır. Təəssüf ki, uzun illər Ermənistanın "krişalıq" edən Rusiya həle indi-indi ayılmağa başlayır. Düzdür, Moskva gec ayılıb, amma həmin Moskva göz yaşlarına da inanmır. Sabah-birgün Ermənistan yenidən Kremlə tərəf əl açsa belə, rus "sablyası" bu əli kökündən kəsə bilər. Ona görə biz de müşahidə edərək hadisələrin inkişafını gözləyək...

Afət Tahirkizi

Fransız səfirin 4 səhvi

Veli Veliyev

Fransanın Ermənistan'daki fövqəladə və səlahiyyətli səfiri Olivye Dekotini erməni mətbuatına müsbahə verib. Əsas sözü də bu olub ki, Fransa Ermənistana dəstək verməkdə haqlıdır, Azərbaycan Ermənistana hücum etmeye çalışır, verdiyimiz silahlı müdafia xarakterlidir, Fransa olmasa Cənubi Qafqazda sülh olmayacaq və əsas məsələ, bütün ölkələr bir-birilərinin ərazi bütövlüyünü tanımladırlar, çünki bu, BMT-nin sənədlərində də öz əksini tapıb. Bu mürəkkəb cümlədə cənab Dekotininin bir kələmisi də doğru deyil, yalan və iftiradır. Niya, çünki Fransa səfirinin dediklərində həqiqət yükü sıfırdır. Hər kəs aydın olsun deyə, gəlin, cümlədəki ayrı-ayrı fikirləri analiz edək.

"Fransa Ermənistana dəstek verməkdə haqlıdır" deyən səfir ölkəsinin 25 illik həmsədrlik təcrübəsində nələri həll edə bildiyindən, yaxud həll etmədiyindən danışmaq istəmir. Fransa digər həmsədr dövlələr kimi ATƏT-in Minsk qrupunda tərəflər arasında münaqişəni həll etməyə borclu idi, Azərbaycan bu ölkələrə zorla həmsədrliy tapşırmamışdı. Onlar özləri bu yükün altına girmişdilər ki, ədaləti bərpa etsinlər, BMT TŞ-nin 4 qətnaməsini yerine yetirsinlər. Amma olmadı, Fransa daxil heç bir həmsədr ölkə Ermənistən işğalçı siyasetini əngəllemek istemədi. Ona görə də Ermənistən bir az daha azğınlıdı. İndi Fransa ona həvələ edilən vəzifənin öhdəsindən 25 il gəlmədiyi halda bu gün hansı haqdan danışır. Əksinə Paris İrəvana dəstek verməklə onu bir az da qudurur.

Azərbaycanın guya Ermənistana hücum edəcəyi barədə Fransanın uydurmasına gelincə rəsmi Bakı dəfələrlə bəyan edib ki, belə bir niyyəti yoxdur. Amma Paris rəsmi açıqlamalara rəğmən yalanlarını hər gün davam etdirir. Məqsəd de bəllidir, Rusiyadan qoparmanın istədiyi Ermənistəni Azərbaycanla qorxutmaq və bura yerləşməsinə səbəb hazırlamaq. Fransa diplomatik səyərini artırıb, Paris müdafiə nazirini də keşfiyyata göndərib, Paşinyanla da Yelisey sarayında təlimatlandırma görüşləri keçirilib, amma İrəvanın Rusiya ilə imzaladığı 49 illik müqaviləni deyən nəzərə almayıb. Qeyri-regional Fransa regional ölkə olan Rusyanın Ermənistən üzərindəki təsir imkanlarını gözden çıxarmaqla böyük səhv yol verir. Hər halda Makron Ukraynada Rusiya ilə toqquşmanın dadını yaxşı bilir. Ermənistəni Rusyanın ovcunun içində necə çırışdırmanın yollarını axtaran Paris bir daha fikirləşsə hər kəs üçün yaxşı olar. Ermənistən, deyək ki, müstəqil ölkədir, amma kənar qüvvələri regiona soxmaq səlahiyyətində də deyil. Buraların sahibi var

Səfər deyib ki, Fransa ilə Ermənistən müdafia sahəsində əməkdaşlığı, verdiyi silahlardan müdafia xarakterlidir və iki ölkənin müdafia sahəsində əməkdaşlığı uzunmüddətli perspektiv əsasında qurur. Biz silahdan danışırıq, silahların hamisi şəraitdən asılı olaraq öz rolunu deyişə bilər, həm müdafia, həm də hücum silahı ola bilər. bütün ölkələrdə nazirliyin adını "müdafia" qoyurlar, hansısa ölkədə "hücum nazirliyi"nin olduğu kimsənin yadına gəlmir. Mənçə, nə demək istədiyimiz aydın oldu.

"Bütün ölkələr bir-birilərinin ərazi bütövlüyünü tanımladırlar" cümləsi isə fransız diplomatiq dilindən səslənməsəydi yaxşı olardı. Çünki, Fransanın da daimi üzvü olduğu BMT Təhlükəsizlik Şurasının 4 qətnaməsi ərazi bütövlüyü pozulmuş, qonşu Ermənistən tərəfindən torpaqları işğal edilmiş Azərbaycanın suveren ərazilərindən erməni silahlı qüvvələrinin çıxarılması barədə idi. Fransanın vassallığına namizəd Ermənistən 30 il ərzində Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanımayıb. Özünü I Qarabağ mühəribəsinin "qalib" hesab edən Ermənistən "ərazi bütövlüyü" anlayışı yadına da düşməyib. Azərbaycan isə BMT TŞ-nin 4 qətnaməsini yerine yetirmək Ermənistən üzərində əldə etdiyi qələbəni sülh prosesi estafeti ilə davamını getirmək istəyir. Belə yerde deyirlər, olmasayıda cəhanda Fransa...

Azərbaycan qadınından, hər birimizin evinin bəzəyindən səhbət açmaq istəyirəm. Elə bir bəzək ki, o, yoxsa, min bir zinət belə evlərimizi bəzəyə, gözəlləşdirə bilməz. Evlərimizin bəzəyi qadındır. O qadın ki, Azərbaycan xalqının tərixinin sahifələrinə öz qəhrəmanlığı, müdrikliyi, sədaqəti, namusu, gözəlliyi, ən əsası isə yüksək analıq keyfiyyəti ilə elə bir salnamə yazıb ki, ilər, əsrlər sonra da o sahifələri hər vərəqlədiyimizdə qürur duyur, fəxr edirik.

İsmət, namus, qeyrət təcəssümü ilə bəşimizin tacı olan qadılardan səhbət açmaq istəyirəm. Sədaqəti, zəhmətkeşliyi ilə hayat yoldaşına bir ömrə arxa, dayaq, dost, yoldaş olan qadından. Abır, həya mücəssəməsi ilə ata-ana, qayınana-qayınata yanında yemək yeməyə utanan, övladını qucağına almayan qadından. Balası göz nuru, göz bəbəyi olan, gecələri yuxusuz, lakin əvəzsiz məhəbbətlə beşik yırğalanı qadından. Göz nurunun bir iməyinə, bir addımına, bir kəlmə sözünə, cümləsinə sevincini yumruğu boyda ürəyində çıxarıb dünya ilə bir edən qadından... "Laylay dedim yatasan, qızılıgülə batasan, qızılıgülün içində şirin yuxu tapasan" laylası ilə gözlerimizin xumarı, qulaqlarımızın nənnisi olan qadılardan. Bir narahatlığımız olanda, azacıq xəstələnəndə "sənə gələn mənə gəlsin", - deyib göz yaşı axıdan, başımızın üstündə dan yerini dualarıyla ağardan qadından...

Evlərimizin bəzəyi qadılardan səhbət açmaq istəyirəm. Ana çığırdığımız, varlığıyla var olduğumuz, ocağımızın istisi, işığına, nurnuna yığışdığını qadılardan danişmaq istəyirəm. Başımızın tacı analardan, qucağı dünyadanın ən tehlükəsiz ünvanı, hüzur məskəni olan analardan... Sırr yerimiz, söz yerimiz, gözlərimizle bir-birimizi anladığımız analardan danişmaq istəyirəm.

Kimdir Azərbaycan qadını?

Şücaetini, qəhrəmanlığını, hökmədar, hətta sərkərdə, döyüşü, diplomat olmaq qabiliyyətini çoxesrlək tariximizə yazmayı bacaran, kişilərdən ağılı-zəkası, hünəri ilə heç də geridə qalmayan qürur yerimizdir Azərbaycan qadını. Kişilərlə qoşa yay çəkən, qurşaq tutub güləşən Burla xatun, Banu Çiçək, Selcan xatundur, ağılı-zəkası ilə tarixə iz salan hökmədar Tomris anadır Azərbaycan qadını. Hüner rəmzi olan Mehrican, Möminə xatunlardır, Nigar, Tuti Biki, Nüşabə, Həcər xanımlarıdır, Gültəkinlər, Salatinlar, Arəstələrdir Azərbaycan qadını.

Ziyalılığı ilə qürur duyduğumuz, mərhəmetli həkim, qayğılaşan ana, Ümummillili Liderimizin özünü də səylədiyi kimi gözəl həyat yoldaşı olan Zərifə xanım Əliyevadır Azərbaycan qadını. Müasir dövrümüzde Azərbaycan qadınının dünyada təmsilçisi, sözünü deyən, hüquqlarını qoruyan, müstəqil ölkəmizin inkişafında Prezident İlham Əliyevin ən yaxın köməkçisi olan, gözəl ana, sədaqətli həyat yoldaşı, xalqımızın milli-mənəvi dəyərlərinin qoruyucusu, onu dünyaya tənqid, yaşadılması üçün misilsiz xidmətləri olan, xalqının layiqli övladı Mehrivan xanım Əliyevadır Azərbaycan qadını. Adlarını sadaladığım bütün bu qadınların timsalında ailəsinin, xalqının, dövlətinin, cəmiyyətin inkişafı naminə kişilərlə birlikdə unudulmaz xidmətləri olanlardır Azərbaycan qadını. Elə bu mənəda Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan qadını ilə bağlı fikirləri də olduqca qiymətlidir: "Azərbaycan xalqı həmişə qadına, onun cəmiyyətin həyatında oynadığı rola, tutduğu yüksək mövqeyə böyük hörmətlə yanaşmışdır. Xalqın ən əziz, qiyməti ve müqəddəs hesab etdiyi Vətən, torpaq, dil anlaysıları ana adı ilə bərabər tutulmuşdur. Qadın adına göstərilən dərin ehtiram, sonsuz ana məhəbbəti söz və sənət abidələrimizde

Azərbaycan qadınından səhbət açaq...

öz parlaq təcəssümünü tapmışdır. Ədəbiyyatımızın və mədəniyyətimizin görkəmli nümayəndəleri öz əsərlərində Azərbaycan qadınının mərdliyini, gözəlliyini, mənəvi safiğini vəsf etmişlər".

Azərbaycan qadını həyata böyük şəxsiyyətlər bəxş etmiş anadır

Övladına südü ilə Vətən sevgisini aşlayan, onu vətənpərvərlik ruhunda böyüdən, torpağa sədaqət, bağlılıq dərsi verən qadındır. Azərbaycan qadını Vətən, torpaq uğrunda şəhiddir. Cəbhədə özünü yaralıların hərəyinə yetirib güləbaran altında qorxmazlıq nümayiş etdirən, müharibənin həqiqətlərini dünyaya çatdırmaq üçün özünü odun-alovun içərisinə atıb şəhid olan qadındır. Eyni zamanda Azərbaycan qadını şəhid anasıdır. Qorxmaz, əzmkar sinesinə bala dağı çekişən, lakin torpağının-namusunun xilaskarı olan balası ilə qürur duyan anadır. Balasını ağlarkən bir gözü də gülən qadındır. Çünkü Vətən sevgisi Azərbaycan qadını üçün bütün sevgilərindən öndədir. Azərbaycan qadını şəhid arvadıdır. Bir üzü qız, bir üzü gelin qadındır. Saçının bir tərəfini ağı, bir tərəfini qara hörüb ömrünü övladları yolunda şam edən qadındır.

Azərbaycan qadını siyasetçi, iş adamı, dövlət məmuru, deputat, müəllim, həkim, mühəndis, iqtisadçı və digər sahələrin mütəxəssisi, ölkənin inkişafında özünməxsus yeri olan vətəndaşdır. Ailesinin, evinin qayğıları ilə bərabər, cəmiyyətin tərəqqisini düşünən, bunun üçün vaxtını bölen, rahatlığını keçən, gecəli-gündüzlü çalışan, zəhəmetli ilə xalqına səməre verən qayğılaşdır. Dövlətimizin başçısı Prezident cənab İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi: "Biz hamımızın dinamik inkişaf edən ölkəmizin irimiqyaslı iqtisadi layihələrin istirakçısı kimi əldə etdiyi yüksək göstəricilərə haqlı olaraq fəxr edirik. Bu tərəqqinin bəhrələri respublikamızın hər bir güşəsində özünü aydın hiss etdirir. Hə-

min nailiyyətlərde Azərbaycan qadınlarının böyük rolü danılmazdır. Qədim zamanlardan bəri Vətənə və torpağa sədaqəti ilə seçilmiş qadınlarımız milli məfkurəye sadiq qalaraq bu gün də suveren Azərbaycan Respublikasının güclənməsi naminə töhfələr verirlər. Onlara xas olan işgüzarlıq, müdriklik, yüksək daxili mədəniyyət və xalqımızın yüzüllər boyu teşəkkül tapmış zəngin milli-mənəvi sərvətlərinə sədaqət müasir Azərbaycan qadınının ictimai həyatımızda mövqeyini və simasını müəyyən edir".

Qadınlarımız özlərinə layiq şəkildə hərtərəfli dövlət qayğısı ilə əhatə olunublar

Azərbaycan Respublikasının 1995-ci ilde qəbul olunmuş Konstitusiyasında qadınların kişilərlə eyni hüquq və azadlıqlara malik olmasının təsbit edilməsi, Ulu Öndər Heydər Əliyevin 1998-ci il 14 yanvar tarixli fərمانı ilə gender siyasetinin həyata keçirilməsi məqsədilə Qadın Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılması, 2000-ci ilde "Azərbaycan Respublikasında dövlət qadın siyasetinin həyata keçirilməsi haqqında" fərmanın imzalanması, ardınca qadınların cəmiyyətdəki rolunun artırılması məqsədilə onların yüksək vəzifələrə iştirak etməsi respublikamızda qadın siyasetinin həyata keçirilməsində yeni mərhələ açıldı. Həmçinin 2000-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Qadın Problemləri üzrə Milli Fealiyyət Planı (2000-2005-ci illər) təsdiq edildi. Milli Fealiyyət Planında dövlət tərəfindən qadın probleminə daim diqqət yetirilməsi, qadın problemləri ilə bağlı təxirəsalınmaz konkret tədbirlərin həyata keçirilməsi, dövlət programlarının hazırlanması öz əksini tapdı.

Respublikamızda əsası Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan dövlət qadın siyaseti ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən layiqinə davam etdirilir. Dövlət başçısı qadınların cəmiyyətdəki roluna, onların dövlət idarəciliyində təmsil olunmaları

na diqqətle yanaşır. 2006-cı ilde Prezident İlham Əliyevin Sərençamı ilə Qadın Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi Aile, Qadın və Uşaq problemləri üzrə Dövlət Komitəsi kimi yenidən formalasdırılmışdır. Hazırda Azərbaycan Respublikasının Aile, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi ilə, qadın və uşaq problemləri ilə iş sahəsində dövlət siyasetini və tənzimlənməsini həyata keçirən mərkəzi icra hakimiyyəti orqanıdır.

2006-cı ilde Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi "Gender (kişi və qadınların) bərabərliyinin təminatları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu qəbul edib. 2010-cu ilde "Məisət zoraklığının qarşısının alınması haqqında" qanun qəbulu isə qadın məsələlərinin hər zaman dövlətimizin diqqətində olduğunu təzahürür. Aile Məcəlləsində qızların nikah yaşıının 17-dən 18-ə qaldırılması ilə bağlı möhtəşəm dəyişiklik qadılara diqqətle yanaşı, onlara böyük saygı ilə yanaşmanın göstəricisidir.

Azərbaycan qadınının fəal ictimai həyatı üçün yeni səhifə

Ölkəmizdə qadın hərəkatının formalasmasında, onların hüquqlarının qorunmasında Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fonduñun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın xidmətləri xüsusi əhəmiyyətə malikdir. "Hər şey bu və ya digər insanın öz vəzifələrinə nə derəcədə ciddi yanaşmasından asılıdır. Aydın şəkildə dərk etmək lazımdır ki, müəyyən anda sən fərdi şəxsdən ictimai şəxsiyyətə çevrilirsən. Sən artıq təkcə özünü və öz ailəni yox, öz ölkəni təmsil edirsən", -dəyen Azərbaycanın birinci xanımı humanistliyi, insanpərvərliyi, insan amilinə verdiyi dəyərlə, müasir yanaşma tərzi ilə öz intellektual enerjisini cəmiyyətin inkişafına yönəltmiş, Azərbaycan qadınının fəal ictimai həyatı üçün yeni səhifə açmışdır. Bu səhifədə hər bir Azərbaycan qadını öz dəyərini görür. Arxasında, hüquqlarının müdafiəsində Mehriban xanım Əliyevanı, onun müasir dünyagörüşdən, geniş eruditliyən iżli gelən modern baxışını, yüksək təessübəşlik xarakterini görür.

Hər biriminin ezzisi-anası, nənəsi, bacısı, xalası-bibisi olan Azərbaycan qadını haqqında olan səhbitimi Ümummillili Liderimiz Heydər Əliyevin Azərbaycan qadınını xarakterizə edən dəyərli fikirləri ilə tamamlayıram. Ulu Öndər deyirdi: "Azərbaycan qadını tarix boyu öz ağılı, zəkası, namusu, qeyrəti, isməti ilə, fədakarlığı, çalışqanlığı, mərdliyi, vətənpərvərliyi ilə, millətinə, torpağına olan hədsiz məhəbbəti ilə və gözəlliyi, Azərbaycan xalqının xüsusiyyətləri ilə tanılmışdır. Ancaq bununla bərabər, əsrlər boyu Azərbaycan qadınının üzerine böyük zəhmətlər düşmüştür. O zəhməti də qadın həmişə mərdliklə, cəsarətənən əkməmişdir."

Mətanət Məmmədova

"Sosial şəbəkələrlə savaşmaq küləklə savaşmağa bənzəyir"

SOSİOLOQ AÇIQLADI

"Həzirdə biz rəqəmsal cəmiyyətdə yaşayırıq. Yəni, internetsiz, sosial şəbəkəsiz yaşamaq mümkün deyil. Biz bunları maksimum dərəcədə praqmatik məqsədlərlə istifadə etmeliyik. Amma sosial şəbəkələrin, o cümlədən, "Tiktok" platformasının müəyyən fəsadları da

var. Hətta bu fəsadlar o dərəcədədir ki, bəzi ölkələrdə bu sosial şəbəkənin istifadəsinə qadağan edilir. Bu sözləri SIA-ya açıqlamasında sosioloq Üzeyir Şəfiyev deyib. Onun sözlərinə görə, baxmayaraq ki "Tiktok" Çinin əsəyə getirdiyi bir platformadır, orada bu sosial şəbəkənin özü deyil, analoqu istifadə olunur: "Amma Çin bu sosial şəbəkəni başqa ölkələrə yönəldirir. ABŞ haqlı olaraq Çinə qarşı belə bir iddia irəli sürürlər ki, "Tiktok" sosial şəbəkəsi vasitəsilə insanların tehlükəsizliyi təhdid olunur. Yəni, bu platforma vasitəsilə insanlar haqqında data elde olunur, beləlikle onların informasiya tehlükəsizliyi təhdid alına alınır. Hətta bununla bağlı Çin-ABŞ münasibətlərində soyuqluq da yaranmışdır.

Digər məqam isə ondan ibarətdir ki, "Tiktok" və digər sosial şəbəkə vahidləri usaqların sağlamlığına təsir göstərərək onlarda fragmental düşüncə yaradır. Bu sosial şəbəkədən istifadə edən insanlarda məntiqi və analitik təfəkkür zəif olur. Məsələn, Çində usaqlar üçün "Tiktok"un analoquna belə sadəcə 40 dəqiqə istifadəyə icaze var".

Sosioloq sözlərinə davam edərək bildirib ki, bu sosial şəbəkənin böyükler üçün də mənfi təsirləri var: "Müşahidələr göstərir ki, sosial şəbəkə istifadəçilərinin enerjiləri tükenir, əmək qabiliyyətləri aşağı düşür. Ona görə də Çində gecə saat 10-dan, səhər saat 8-ə kimi böyükler üçün "Tiktok"un analoqundan

aləmdə olduqları üçün heç kim onlara nəzarət edə bilmez, istədikləri adamı təhqir edə, alışdırıb bilərlər. Amma real həyatda insanların hüquq və əxlaqa zidd davranışları kimi, virtual aləmdə etdiyi hərəkətlər de mesuliyyət yaradır. Bir neçə fakt deməyə əsas verir ki, Azərbaycanda hüquq-mühafizə orqanları saxta adalarla qeyri-etik davranış nüma-

yış etdirən istifadəçiləri hüquqi məsuliyyətə cəlb edirlər. Ona görə də cəmiyyət bu məsələ ilə bağlı maarifləndirilməlidir".

"Bundan əlavə, Azərbaycanda da sosial şəbəkələrin fəaliyyətini tənzimləyən ayrıca bir qanuna ehtiyac var. Doğrudur, "Media haqqında" qanunun 10 və 14-cü maddələrində sosial şəbəkə seqmenti ilə bağlı tənzimləmə qaydaları var. Eyni zamanda, dövlət başçısının imzaladığı "Usaqların zərərlə informasi-

istifadə qadağandır. Bəzi Avropa ölkələrində məmurlara, dövlət qulluqçularına sosial şəbəkələrdən, xüsusilə də "Tiktok"dan istifadə qadağan edilib. Məsələn, Almaniyada 2017-ci ildə sosial şəbəkə operatorları ilə müqavilə bağlanıb ki, burada saxta addan istifadə edənlərə qarşı mübarizə aparmaq üçün həmin istifadəçilərin kimliyi hüquq-mühafizə orqanlarına bildirilsin. Oxşar təcrübədən Fransa və digər ölkələr də istifadə edir.

Qardaş Türkiyədə də sosial şəbəkələrin fəaliyyətini tənzimleyən qanun qəbul olunub. Güman edirəm ki, Azərbaycanda da belə bir qanuna ehtiyac var. Çünkü ölkəmizdə də bu sosial şəbəkələrdən istifadə zamanı həm hüquq, həm də əxlaqa zidd davranışlar sərgilənir. İstifadəçilər elə düşünürlər ki, virtual

yalardan qorunması ilə bağlı" qanunda var. Amma bütövlikdə sosial şəbəkə vahidlərinin fəaliyyəti varsa, ona uyğun ayrıca qanun da olmalıdır. Əslində, sosial şəbəkə vahidləri faydalı platformalardır. İnsanlar onlar üzərində öz işlərini, ticarətlərini, bizneslərini həyata keçirirlər. Ona görə də insanlar bu bəredə ətraflı məlumatlandırılmalıdır ki, sosial şəbəkələrdən düzgün istifadə etsinlər. Çünkü biz onun istifadəsinə qadağan edə bilmərik. Çünkü sosial şəbəkə reallığı global bir reallıqdır. Sosial şəbəkələrlə savaşmaq küləkle savaşmağa bənzəyir. Sadəcə biz sosial şəbəkələrdən düzgün istifadə imkanlarını cəmiyyətə asılımalıyıq", - deyə o əlavə edib.

Leman Sərraf

8 martda xanımlara bunu hədiyyə edək!

Zərif cinsin oxuması israrla məsləhət görülmür

Mart ayı "Dərvish Məstəli şah"ın sözü olmasın Qoç bürcünün altında vəqə olubdur, ol səbəbdən də bizim xalqın ən böyük bayram ayıdır. 8 Martın şəksiz liderliyinə əngəl törədən Novruz bayramının da bu aya təsadüf etməsinə baxmayaraq, qadınlар üzün Martin 8-i tarixinin xüsusi əhəmiyyəti danılmazdır. Çünkü 8 mart həm də kışılərin qadınları ad günündən başqa ildə daha bir dəfə "yada salması"na səbəb olur.

Sentimental əhvalda olan irrasional qadınlın dediyinə görə, ən çox sevdikləri hədiyyə güldür. Rasional təfəkkürə malik olan qadınlar isə işə yarayacaq bir hədiyyə gözləyirlər. Ele deyil deyib keçmeyin.

Təsəvvür edək ki, uşağınız müəlliminə bir dəstə gül hədiyyə aparmışdır. O anda müəllimin gül camalına baxmaq kifayətdir ki, nə qədər böyük səhvə yol verildiyini anlayasan. İnanın ki, o gül dəstəsini alıb adamın başında turp əker.

İldə cəmi bir neçə gün var ki, imkanlı valideynləri mağazada məcazi mənada tərlətmək, imkansızları isə uşaqlarının qabağında sözün həqiqi mənasında tərlətmək şansı yaranır, indi o günlərin ən əsasında bir dəste kimyəvi ot-əlefli alıb neyləyəcək? Uşaq ona deyərəm ki, müəllimine qızıl zinet eşyası hədiyyə edə, ya da məsələn, netbukdan, smartfondan zəddan "podarkə" edə. İndi XXI esrdir axı...

Məktəb direktorunu da unutmaq olmaz. Hətta o kişidirsə belə, bunun məsələyə dəxli yoxdur, adamın 8 mart "podarkə"sini kəmələ-ədəblə təqdim etmək vacibdir.

Oğul ona deyərəm ki, sinif yoldaşı olan qızlara "kitayski" "fransız" kosmetikası ala, yoxsa Sovet dövründəki kimi kitab hədiyyə etmək kimi gülünc bir işə qol qoyan oğlunu necə bağışlamaq olar?!

Ya da tutaq ki, Allah eləməmiş, pulla "prava" almış bir eşşəkotaran sizi sakitcə səkiyə getdiyiniz vaxt küçədə at kimi səyirdiyi bahalı maşını vurub xəstəxanaya göndərmişdir. Ailə üzvləriniz sizi ziyanətə gəlmişlər. Coxsayılı "doxtur", "medsestra", "sanitarka" orduşuna, xəstəxanada verilməsi məcburi olan dərmanların siyahısı asılmasına baxmayaraq apteklər tökdükəli pullardan başqa ciblərində bir şey qalıbsa, əsas həkimə "podarka" adı ile gül bağışlamışlar.

Dəhşət! Bu cinayətə heç cür haqq qazandırmaq olmaz! Qərdeşimsən, bura məgər Rusiyadır, yainki Almaniyyadır ki, həkimə bahalı hədiyyə alasan, o da "otkaz" eləyə ki, bəs mən hələ vicdanımı itirməmişəm ki, öz vəzifəmi yerinə yetirdiyimə görə pul, ya da hədiyyə götürürüm, 1 ədəd gül kifayət idi. Bizi həkimə əməlli bir "podarkə" verməsən, elini xəstəndən üz...

Ele bilməyin ki, mən gül hədiyyə edilməsinin tərəfdarıyam. Gülü yalnız çöldən və yas həyətindən öz əli yiğib gətiribse, qəbul etmək olar. Amma böyük şəhərlərdə televizor qiymətinə satılan, üzərinə kimyəvi ətirlər çilənmiş transgen gülər kimə və nəyə lazımdır ki?

Dunya 1 milyard adamacidir, milyonlarla uşaq acıdan özür diler. Bu transgen gülərin "zanit" etdiyi hər 1 sot torpaqda 1 məsum uşağı acıdan ölümkdən xilas edəcək qədər ərzaq becərmək olardı...

Təbiət özü lazımlı bildiyi qədər gül yetişdirir, kim istəsə bir zəhmət gedib çöllərdən öz əlleri ilə istədiyi qədər yığa bilər. Əsl gül hədiyyəsi budur. Yoxsa, nə etri, nə təbiiyi olmayan "svetnoy" süni ot-əlefin nə mənəsi var?

Bundansa, gül kələmi hədiyyə etmək daha xeyirliyidir. Həm güldür, həm qida. Üstəlik, soyuqda bürüşən kələmsatan qadına da xeyir vermiş və bayramını təbrik etmiş olarsan.

8 martda xanımlara kitab hədiyyə edilməsini təklif edirəm. Beləliklə, artıq unudulmuş və çox faydalı bir şey olan kitab oxumağı insanların yadına sala bilərik. Həm pulunuz lazımsız şeyə yox, faydalı şeyə xərclənmış olar, həm də qadınlar bu hədiyyədən fayda əldə etmiş olarlar. Yəni, əsas hədiyyə kitab olmalıdır, lakin əger istəsəniz bunun yanında digər hədiyyələr vermənizdə heç bir nöqsan yoxdur.

Düzdür, sizin də, mənim də heç bir şübhəmiz yoxdur ki, eksəriyyəti o kitabı ağızını açmadan sadəcə zibilliyyə vizildədəcəqdır. Lakin bu artıq bizim problemimiz deyil. Bizi almaqdır, qalanı "Sərvərin" boynuna. Xanımlara kitab almağı unutmayın!

Dağıdıcı müxalifətin "taktiki dəyişiklikləri" dəyişməyib

Dağıdıcı müxalifə düşərgəsində kimin nə işlə məşğul olduğu və ya kimin statusunu nədən ibarət olduğunu bilən yoxdur. Çünkü hər bir düşərgə təmsilçisi özünü uzaqlara hesablanan politoloq kimi təqdim etməyi çələşir. Elələri də var ki, yekə bir siyasi şərhçi olduğunu göstərməye çalışır. Lakin səhəti araşdırma apardıqda aydın olur ki, bu məsləhətlər heç bir işe yaramayan, boşboğazlıq etməkdən uzağa gedə bilməyən ucuz məsləhətlərdir. Onlara trollar da demək olar. Ona görə ki, müstəqil mövqeyə və fikrə malik deyillər. Əli Kərimli, Cəmil Həsənli və Arif Hacılı na dedisə və ya hansı ağıllın məhsulu olmayan fikri səsləndirirən özərini partiya funksionerləri kimi təqdim edənlər də trolluq edib, həmin anormal fikirləri sosial şəbəkə hesabında paylaşırlar. Nədən bilmək olur ki, həmin fikirlər partiya sədrlerinin təqdim etdikləri tezislərdir? Birinci, AXCP, Müsavat, Milli Şura təmsilciliyi heç bir halda müstəqil status paylaşa bilməzler. İkinci, paylaşmalar kampaniya xarakteri daşıyır. Bu da onu deməyə esas verir ki, AXCP, Milli Şura və Müsavat rəhbərliyinin vatçapda yaratdıqları qruplardan mövzuları götürən Fuad Qəhrəmanlı, Seymour Hezi, Gültəkin Hacıbəyli, Ayaz Mehərrəmli, İlham Hüseyn, Gülağa Aslanlı və digərləri sosial şəbəkə hesablarında onları kütləvi şəkildə paylaşırlar. Ağ ilları o yerə çatmış ki, baxsınlar, oxusunlar ki, həmin tezis nə dərəcəde yayılması üçün məqbuludur. Digər tərəfdən düşünmürələr ki, həmin paylaşdıqları informasiyalar milli və dövlətçilik maraqlarına ziddir axı. İctimai rəydə onların bu kimi şər ve böhtənləri, dezinformasiyaları yarmalarına görə ittihad olunmaları da narahat etmir. Bu da onu təsdiq edir ki, sözügedən şəxslər ya manqurtlaşıblar, ya da ağıldan məhrum olunublar. Çünkü normal insan bilərkən milli və dövlətçilik maraqlarına zidd məlumatlar yamaz.

Fuad Qəhrəmanlı siyasetçi olmaq istəyirdi, dönüb trol oldu

Dağıdıcı müxalif düşərgədə diqqətçəkən məqamlar sırasında partiya funksionerlərinin anlamadıqları, dərk etmədikləri məsələlər etrafında fiki yürütməlidir. Bəzən bir qədər

A nalarla bərabər ataların da uşaqlara görə güzəştli şərtlərlə yaşa görə emək pensiyası almaq hüququ olacaq, güzəştə yol verən şərtlər sırasına valideynlərini itirmiş və ya valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlarla bağlı hal da şamil ediləcək. SIA-nın məlumatına görə, bu, Milli Məclisin Aile, qadın və uşaq məsələləri komitəsinin dünən keçirilən iclasında müzakirəyə çıxarılan "Əmək pensiyaları haqqında" qanuna teklif edilən dəyişiklikdə əksini tapıb.

Qanuna əsasən, 3 yaşına çatmış kişilərin fərdi şəxsi hesabın siğorta hissəsində qeyde alınmış pensiya kapitalı emək pensiyasının minimum məbləğindən az olmayan pensiya təminatına imkan verdikdə siğorta stajından asılı olmayıaraq,

də dərincə gedərək sosial şəbəkə hesablarından iqtisadi, siyasi mövzularla bağlı dərin "təhlilər" aparırlar, şərhələr verirlər. Özlərini göstərməyə çalışırlar ki, guya onlar yüksək intellektə, savada malik şəxslerdir. Halbuki, həmin mövzular onların necə deyərlər girebilecekleri kol olmadığını göstərir. AXCP sədr müavini Fuad Qəhrəmanlı dünya siyasetindən, Ukrayna-Rusiya mühərabəsindən öz ağılı ilə təhlil verir. Yəzir ki, Putin Avdeyevkəni işğal etməklə özünü tora salmış olub: "Avdeyevkəni vermək Zelenskinin necə böyük bir udus əldə etdiyini göstərir. Strateji ağıllı budur. Bu gedişlə o, eyni zamanda ABŞ-da Tramp hakimiyətə gələcəyi təqdirdə Avropanın dəstəyi hesabına Ukraynanaya lazım olan dəstəyi indidən qarantiya altına almış oldu.

Dağıdıcı müxalifət hələ də müasir dövrün yenilikləri ilə ayaqlaşa bilmir

Daha sonra F.Qəhrəmanlı insanı dəhşətə getirən anormal cümlələrlə fikrini davam etdirir: "Avdeyevkəni ruslara təslim etməklə Zelenski özünü əsil strateq kimi göstərdi və birdən-birə Qəribi, xüsusilə də Avropanı Rusiya işşalı qorxusu ilə panik vəziyyətə saldı. Ukrayna "əger tezliklə bize lazım olanları verməsəniz ruslar müdafiə xəttini yarib irəliləyəcəklər və Avropa da Putinin orduları ilə üz-üzə qalmalı olacaq" təhdidi ilə Qərbe doğru səsləndi. Plan işə yaradı və Avropanı siyasi elitarasına elə bir velvələ düşdü ki, hətta Makaron Avropa ölkələrinin liderlərini Ukraynaya hərbi yardım göstərmək üçün Yelisey sarayında topladı və özü idən radikal mövqedən çıxış edərək Kiyevə birbaşa ordu göndərmək teklifi ilə çıxış etdi".

Bu ağından kəm trol qanmir ki, Ukrayna şəhərləri dağılırlar, milyonlarla insan ölkəni tərk edir, minlərlə insan yarımqıraq talelər yasaşmağa məcbur edilirlər, bunun fonunda Zelenski hənsi əsasla strateq adlandırmaq olar? Bu məqamda yadına əten əsrin 90-ci illərində Azərbaycan dövlətinin və xalqının başına getirilən bələlər dündü. O zaman da AXC-Müsavat iqtidarı torpaqlarımızı erməni vəhşilərinə təslim etməklə "taktiki dəyişikliklər etdiklərini" deyirdilər. Məhz "taktiki dəyiş-

Atalar da uşaqlara görə emək pensiyası ala biləcək

bu pensiya təminatına imkan verəməkdə isə azı 25 il siğorta stajı olduqda (2017-ci il iyulun 1-dək) yaşa görə emək pensiyası təyin edilmiş şəxslər istisna olmaqla) yaşa görə emək pensiyası hüququ vardır. Kişilərin yaş həddi 2017-ci il iyulun 1-dən başlayaraq 2021-ci il iyulun 1-dək, qadınların yaş həddi 2017-ci il iyulun 1-dən başlayaraq 2027-ci il iyulun 1-dək hər il 6 ay artırılır.

Mövcud qanuna görə, beş və daha çox uşaq doğub, övladlığı və (və ya) qeyyumuşa götürüb onları səkkiz yaşinadək tərbiyə etmiş və böyütmüş qadınların bu Qanunun 7-ci maddəsinə uyğun şərtlər daxilində

lində yaş həddi 5 il azaldılmaqla yaşa görə emək pensiyası hüququ vardır. Əlli il mövqeyə edilmiş uşağı səkkiz yaşinadək tərbiyə etmiş anaların bu Qanunun 7-ci maddəsinə uyğun şərtlər daxilində yaş həddi 5 il azaldılmaqla yaşa görə emək pensiyası hüququ var. Təklif olunan dəyişikliyə əsasən, valideynlərin itirmiş və ya valideyn himayəsindən məhrum olmuş səkkiz yaşinadək övladlığı və ya qeyyumuşa götürülmüş uşaqlar da daxil olmaqla beş və daha çox uşağı olan və ya

T anınmış həkim Nəzakət Ağasəf qızı Abdulrazaqovanın ömrü katabını vərəqləyəndə şərəfli həkim ömrünün, əsl vətəndaş olmanın ucalığına bir daha yaxından şahid oldum. "Hippokrat andı"na hər zaman sadıq qalan, ömrünün mənasını insanların sağlamlığı keşiyində dayanmaqdə bilən, xəstelerin sağlamlığına qovuşması üçün bütün bilik və bacarığını sərf edən, bu yolda təcrübəsini hər zaman artırıran, daha da tekniləşdirən Nəzakət xanım həm də yüksək insani keyfiyyətlərə sahibdir. Nəzakət Abdulrazaqova 1942-ci ildə Şamaxı şəhərində ziyanlı ailəsində anadan olub. Atası Ağasəf Ağababaoğlu Abdulrazaqov (1913-1971) 1941-1945-ci il Böyük Vətən Müharibəsinin iştirakçısı olub, aldığı yara- ların acısını ömrü boyu özü ilə gəzdirməli olub. Müharibədən qayıtdıqdan sonra Şamaxı şəhərində müxtəlif dövlət qulluğunda çalışıb. Anası Ziba Mənsimqizi (1923-2007) evqar qadın idi. 9 uşaq böyüdüb təbiyə etmişdir. Övladlarının biri orta, səkkizisi isə ali təhsil almışdır. 1949-1959-cu illərdə Şamaxı şəhər 1 sayılı orta məktəbdə təhsil alan Nəzakət Abdulrazaqova sonradan Nəriman Nərimanov adına Azərbaycan Dövlət Tibb İnstitutunun müalicə profilaktika fakültəsini bitirməklə ali təhsilə yiyələnib. O, institutun buraxılış gecəsində məktəbi bitiren telebələr adından "Həkim andı" içmeyin ona həvale olunmasını fəxrə, qururla xatırlayıb. Xatirələrin işığında xəyalən əten illər döñür. O, unudulmaz tələbəlik dövrünün həmdə ona görə qiymətli olduğunu deyir ki, həmin vaxtlar institutun rektoru Bahadur Eyyazovun yüksək mənəviyyatlı bir rəhbər olduğunu öz gözleri ilə görüb duymuşdu. Onlara dərs demiş görkəmli tibb alımları Müstafa Topçubaşovu, İbrahim Topçubaşovu, Emin Əfəndiyevi, Büyükbay Mahmudbəyovu, Püstəxanım Yüzbaşinskayani, həmdə əslzadəlik tecəssümü, əsl Azərbaycan xanımı Solmaz İsrailbəyovani, digər tibb sənəti korifeylərinin yaxından görüb tanımışdı.

Nəzakət Abdulrazaqova 1965-ci ildə institutu bitirdikdən sonra təyinatla Şamaxı rayon Mərkəzi Xəstəxanasında həkim-terapevt kimi fealiyyətə başlayıb. 1967-ci ildə ixtisasartırma kursundan sonra mama-gineoloq kimi fealiyyətini davam etdirib.

Yüksek peşəkarlığı sayəsində ali dərəcəli həkim öz iş yoldaşı mərhum Solmaz Allahverdiyeva ilə "Mamalıqginekologiya" şöbəsində təxirəsalınmaz, planlı və plastik əməliyyatların aparılmasına nail olub. Nəzakət xanım rayon ictimai həyatında bu gün de yaxından iştirak edir. O, 1985-2013-cü illərdə Şamaxı rayon Qadınlar Şurasının sədri, 1995-2013-cü illərdə YAP Şamaxı təşkilatında Qadınlar Şurasının sədri olub. 1993-cü ildə xalqımızın dahi oğlu, ulu önder Heydər Əliyevin prezidentliyə namizədiyi iżli sürürlərən onun namizədiyinin müdafiəsi üçün 1-55 sayılı təşəbübü qrupunun üzvü kimi feal ictimai mövqə nümayiş etdirib. Həmsöhbətim tam səmimi, sevgi dolu bir məraqlı deyimi də yada saldı. Nəzakət xanımın anası təvəllüd tarixi 1923-cü il olduğundan, həm də ümummilli liderimizə sonsuz hörməti səbəbindən həmişə deyərmiş: "Mən Heydər Əliyevlə yaşışdım!". Nəzakət Abdulrazaqova da hamı kimi əten əsrin 80-ci illərində ölkəmizdə yaşanan təlatümlərin içində olub. Qəribi Azərbaycandan qovulan, Qarabağdan didərgin düşən, qətlialmlara məruz qalan soydaşları-

mızın ağrı-acılarını o da ürəyindən keçirib. 1990-ci il 20 Yanvar hadisələrində oğlu, Tibb İnstitutunun 2-ci kurs tələbəsi Hikmət Qasimov da yaralanmışdı. O zaman xalqımıza qarşı törədilən bu qətlialma qarşı Şamaxıda keçirilən yiğincədə qəti və kəskin etirazını bildirənlər arasında Nəzakət xanım da vardi. Nəzakət Abdulrazaqova dörd uşaq təbiyə edib boy-a-başa çatdırıb. Bu gün o, səkkiz nəvəsinin, üç nəticəsinin şirinliyini sonsuz şükranlıqla yaşayır. Ömrüngün yoldaşı, ixtisasca seysmoloq olan İsmət Qasimovla xoşbəxt ömrür sərürələr. Nəzakət xanım peşə fealiyyətində göstərdiyi xidmətlərə, feal vətəndaş mövqeyinə görə "Tərəqqi" medalına layiq görüldüyü qürula bilidir. Biz Şamaxı sakinlərinin sağlamlığının qorunmasına böyük eməyi, xidmətləri olan, ixtimai işlərdə bu gün də yaxından iştirak edən Nəzakət xanım Abdulrazaqovanı 8 Mart Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibəti ilə səmimi qəlbən təbrik edir, ona möhkəm cansaqlığı arzulayıraq.

Könül MƏMMƏDOVA
"ŞİRVAN" qəzetiñin Baş redaktoru

Şərəfli həkim və əsl vətəndaş ömrü

yasi baxışları elə əten əsrin 90-ci illərin də olduğu kimi qalmaqdadır. Həm də təsdiq olunur ki, siyaset bu məsləhətlər üçün deyil. Onlardan olsa-olsa bazaarda meyvə tərəvez, tiçaret mərkəzində isə "şimotka" satan ola bilər.

İLHAM ƏLİYEV

Əlli il mövqeyə edilmiş uşağı olan qadınların və kişilərin, uşaqların səkkiz yaşinadək sağ olması şartılı, bu Qanunun 7-ci maddəsi ilə mövqeyə edilmiş şərtlər daxilində yaş həddi 5 il azaldılmaqla yaşa görə emək pensiyası hüququ olacaq.

Həmin kişilərə münasibətə qadın vəfat etdiyi (məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş qərarı ilə ölmüş və ya xəbersiz itkin düşmüş elan edildiyi), habelə məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş qərarına əsasən valideynlik hüququndan mehrum edildiyi və ya nikaha xitam verildiyi üçün uşaq (uşaqların) kişinin himayəsinə verildiyi hallarda tətbiq ediləcək. Layihə parlamentin plenar iclasına tövsiyə edilib.

“Ermənistan Qərbdən tam hərbi dəstək zəmanəti alıb və regionda geosiyasi uyğunluğu dəyişir”

Rusiya XİN-in keçmiş müavini Andrey Fyodorov Qərblə Ermənistanın Qafqaz planlarından danışdı

Ermənistan daha bir NATO ölkəsi ilə əməkdaşlığı gücləndirir. Yunanistanın müdafiə naziri Nikolaos Dendias İrəvana səfər edib. Ötən ilin dekabrında tərəflər hərb-i texniki əməkdaşlıq haqqında Saziş imzalayıblar və ona uyğun olaraq təcrübə mübadiləsi, təhsil, təlim, taktiki hazırlıq və digər sahələri əhatə edən bu əməkdaşlığı "yeni güclə" inkişaf etdirmək barədə razılığa gəliblər. Yunanistan nazirinin İrəvana səfərindən əvvəl Ermənistanın baş naziri Afinaya işgülər səfər edib və səfər zamanı hərbi müqavilənin icrası da müzakirə olunub.

İrəvanda keçirilən danışqlarda Ermənistan ve Yunanistanın müdafiə nazirləri Ermənistan-Yunanistan-Kipr və Ermənistan-Yunanistan-Hindistan-Fransa formatlarında hərbi əməkdaşlığını müzakirə ediblər. Nikolaos Dendias qeyd edib ki, xeyli sayıda erməni hərbçi Yunanistanın hərbi təhsil müəssisələrində əlavə təlim keçib, həmcinin erməni şirkətlərini hərbi sahədə innovativ tədqiqatlarda iştirak etməyə dəvət edib.

Xatırladaq ki, Yunanistan nazirinin səfərindən əvvəl İrəvana Fransanın müdafiə departamenti-nin rəhbəri Sebastyan Lekornu səfər edib və İrəvan ötən ilin oktyabrında da hərbi əməkdaşlıq haqqında saziş imzalayıb. Fransalı nazirin fevralın 22-23-də İrəvana səfəri zamanı tərəflər Fransa tərefində PGM snayper tüfənglerinin tədarükü, erməni hərbçilərinin Sen-Sir-Koetkidan Hərbi Akademiyasında təlim keçməsi, zabitlərin hazırlanması ilə bağlı əlavə sazişlər imzalayıblar.

Lekornu Fransanın Ermənistana hava hücumundan müdafiə sistemləri üzrə ixtisaslaşmış hərbi təlimatçı göndərəcəyini təsdiqleyib.

Ümumiyyətə, Ermənistan son vaxtlar NATO ölkəleri: ABŞ, Fransa, Yunanistan, Böyük Britaniya, həmcinin Hindistan və Kipr hərbi əməkdaşlığı intensivləşdirib. Bundan başqa, Avropa İttifaqı Avropa Sülh Fondu vasitəsilə Ermənistana hərbi yardım göstərməyə hazır ol-

duğunu bildirib. Bütün bunlar nə deməkdir? Rusiya xarici işlər nazirinin keçmiş müavini (1990-1991) Andrey Fyodorov "Moskva-Baku" portalına müsahibəsində prosesi şərh edib.

- Andrey Vladimiroviç, Ermənistan NATO ölkələri ilə hərbi sahədə əməkdaşlığı artırır. O, Rusiya haqqında getdikən dəha qəribə ifadələr səsləndirməkdə davam edir. Son günlər Ermənistan hakimiyyətinin bir neçə nümayəndəsi ölkədə Rusiya sərhədçilərinin olmasına qarşı iddiyalar səsləndirib. Ermənistan parlamentinin spikeri isə Moskva, Baku və Ankara-nı Qarabağ məsələsində əlbir olmaqdə ittihad edib...

- Məsələ ondadır ki, artıq Ermənistanda Rusyanın iştirakı ilə təhlükəsizlik sistemindən imtina ilə bağlı siyasi qərar verilib. Və həll yolu indi ardıcıl olaraq həyata keçirilir. Söhbət hərbi strategiyanın bütün aspektlərinə, o cümlədən silah təchizatı məsələsinə, Qərb ölkələri ilə birgə təlimlərə, Ermənistan hərbçilərinin NATO standartlarına uyğun yenidən hazırlanmasına aiddir və artıq həyata keçirilir. Tezliklə Ermənistan yeni milli müdafiə və təhlükəsizlik konsepsiyasını qəbul edəcək, bu proses əslində son mərhələdədir. Gələn ildən Ermənistən tamamilə Qərb dövlətlərinin təchiz etdiyi silahlara keçəcək.

Həmcinin, ola bilsin ki, yaxın vaxtlarda Ermənistan Rusiya sərhədçilərinin Ermənistən ərazisində çıxarılması məsələsini qaldıracaq. Bir ay və ya ay yarımından sonra Rusiya hərbi bazasının Gümrüdən çıxarılmasının mümkünlüyü ilə bağlı

mövqə açıqlana bilər.

Bundan əlavə, Nikol Paşinyanın danışdığı Ermənistanın KTMT-de "dondurulmuş" üzvlüyü respublikanın blokdan yekun çıxışı sualını gündəmə getirir, qanuni çıxış zaman məsəlesidir.

Beləliklə, Ermənistən bu gün öz təhlükəsizliyinin montiqini və strategiyasını tama-mile deyişəcək. Bu

gün Fransa bu istiqamətdə çox feal işləyir.

Ermənistəna silah almaq üçün pul lazım deyil. Onlar respublikaya Qərb dövlətləri tərefində yardımçı şəklində göndəriləcək və göndərilməkdədir. Fransa üçün Ermənistənə 100 milyon avro xərcləmək problem deyil.

Bu gün gördüğümüz Qəbin Cənubi Qafqaza nüfuz etmək, Rusyanı kənara çəkmək, Transqafqazda yeni geosiyasi tarazlıq yaratmaq istəyidir. Ermənistənin müdafiə təhlükəsizliyi konsepsiyasının dəyişməsi təkcə Rusiya üçün deyil, ilk növbədə Azərbaycanın probleminə çevrilecek. İrəvan Bakını çətin vəziyyətə salmaq istəyir. Ermənistənə Qəbə arasında müdafiə sahəsində əməkdaşlığın sürətləndiyi bir şəraitdə Azərbaycanı isə geləcəkdə həqiqətən çətin anlar yaşayacaq, bu vəziyyət Azərbaycan üçün bir sıra problemlər yaradacaq.

Bundan əlavə, İrəvan mükəmməl başa düşür ki, Avrasiya İqtisadi İttifaqından çıxmaga ehtiyac yoxdur. Amma onu Aİ-dən xaric etmək olmaz. Ermənistən ancaq öz xoşu ilə gəde bilər, lakin bu, onun üçün sərfəli deyil. Axı onun iqtisadi təhlükəsizliyi əsasən Aİ-yə üzvlük sayəsində əldə edilir.

- Ermənistən hakimiyyəti də Avropa İttifaqına üzv olmaq üçün namizəd ölkə statusu al-

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkışafı Agentliyi

*Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkışafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə
"İctimai və dövlət maraqlarının müdafiəsi"
istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb*

maq istiyindən danışmağa başlayıb...

- Bu doğrudur. Bu məsələdə vəziyyət çox aktiv şəkildə inkişaf edəcək. Ermənistən Aİ-yə üzv olmaq üçün əla namizəd olması tezisi Fransa tərefindən müxtəlif dünya strukturlarında irəli sürülecekdir. Artıq bununla meşğul olanlar var ki, onlar bunu necə həyata keçirməklə bağlı müvafiq layihə hazırlayıblar. Ermənistən Aİ-yə üzvlük üçün müraciət etməsi qəçiləz olur.

Amma eyni zamanda, Ermənistən həqiqətən de Aİ ilə iqtisadiyyat üzrə ayrıca saziş bağlamalıdır ki, bu da ölkəyə Avropa bazarlarında öz maraqlarını reallaşdırmağa və bununla da Rusiyadan iqtisadi asılılığı azaltmağa imkan verəcək.

- Sizin təsvir etdiyiniz situasiyada Baku ilə İrəvan arasında süh müqaviləsindən danışması bir şey yoxdur?

- Süh müqaviləsi uzun müddət "yatmaq" üçün xüsusi bir "yastıq"dır. Ermənistən süh müqaviləsinin zəruriliyindən danışa bilər, amma heç nə etmir, əslində bu taktikanı seçib. İrəvanın süh müqaviləsindən açıq şəkildə imtina etməsinin menası yoxdur. Ermənistən hakimiyyəti də Ermənistən sühsevər ölkə olduğunu nümayiş etdirməlidir. Amma İrəvanda başa düşdülər ki, süh müqaviləsi mövzusu sunusdur. Ermənistənə müəyyən siyasi üstünlükler verir və bundan (xüsusən də hərbi üstünlük olmadığı halda) istifadə edilməlidir.

Təessüb ki, Ermənistən qəbul etdiyi açıq-ashkar qərbyönü vektor fonunda Rusyanın İrəvanı süh müqaviləsi bağlamağa məcbur etmek imkanı sıfır yaxınlaşır. Əgər Zelenskinin Ermənistənə planlaşdırılan səfəri baş tutsa- bununla bağlı danışqlar həle də davam edir, bundan sonra Rusiya-Azərbaycan-Ermənistən formatında görüşlər barədə danışmaq çətin olacaq. Ermənistən belə bir səfərdə maraqlıdır.

- Ermənistən qonşularının Rusiya, Azərbaycan, İran, Türkiyənin- Qərblə münasibətləri asan olmayılan ölkələr olması faktoru Qəbin Ermənistənə mövqelərinin möhkəmlənməsində və İrəvanın xarici siyasetdə hansı addımları seçəcəyində məhdudlaşdırıcı rol oynaya bilər?

- Yox, bacarmaz. Bu gün İrəvanı Qəbə tərefdaşlarının fikrindən başqa heç kimin fikri maraqlandırır. Kiminse illüziyaları varsa, onları qidalandırmağı dayandırmağın vaxtı geldi. Bu gün Ermənistənə həqiqətən təzyiq göstərmək çətinidir. İrəvan Qərbdən icazə alıb ki,

Ermənistənə tam hərbi dəstək verilir. Bu, indi İrəvan üçün ciddi kozi-ra çevrilmiş amildir. O, Ermənistən xarici siyaset addımlarında sözün əsl mənasında hər şeydən üstün olacaq.

- Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin Rusiya-Ermənistən məsələlərinə, İrəvanın addımlarına nə qədər vaxt ayırdığını görüürük. Antalya Forumunun yekunlarından sonra Sergey Lavrov İrəvana signal verdi ki, Moskva Ermənistən hakimiyyətinin gördüyü və dediyi heç nəyi nəticəsiz qoymayacaq.

- Bəli, Rusiya Ermənistənla diplomatik münasibətlərin səviyyəsini səfirdən müşavirliyə qədər endirə bilər. Rusyanın Ermənistəni tama-milə tərk etməsinin mənası yoxdur. Bu, bizim maraqlarımız üçün son dərəcə zərərlidir. İqtisadi təzyiq variantları ilə çıxış etmək olar, Rusiya ərazisində işləyən Ermənistən vətəndaşlarına təzyiq göstərməklər, məsələn, Ermənistən vətəndaşlarının Rusiyada avtomobil hüquqlarının tanınmaması mövzusu kimi. Bu cür variantlar mümkünür, lakin bu, mənim fikrimə, münasibətlərimizdəki vəziyyəti daha da pisləşdirəcək. Hesab edirəm ki, indiki hakimiyyətin dövründə Ermənistənə istenilən sərt təzyiq onun Rusiyadan ayrılması prosesini sürətləndirəcək.

Təzyiq olacaq- Ermənistən də Aİ-də qərarların qarşısını almağa başlayacaq. Bu da Rusiyaya zərər vuracaq. Ona görə də Kreml İrəvanın addımlarına belə yumşaq reaksiya verir, çünki geləcəyə baxır, daha geniş fikirdədir. Və burada diqqətli mövqə ondan ibarətdir ki, postsovet məkanında görülən her şey təhlükə altına düşə bilməz. Ermənistən Aİ-dən çıxması maraqlı tərəflər tərefində yaxın xaricdə Rusiya konsepsiyasının ifası kimi qiymətləndiriləcək.

Zaqafqaziyada vəziyyət daha bir dalana direnib. Moskva üçün hazırda baş verənlər strateji əhəmiyyətli məsələdir, çünki bu, regionda qüvvələr balansının dəyişməsinə nəzərdə tutur.

Eyni zamanda, məsələn, Rusiya ilə Azərbaycan arasında münasibətlər bu gün sabitdir. Bu gün Moskva ilə Bakının münasibətlərinə heç bir problem yoxdur. Ümumi bir anlayış var ki, Cənubi Qafqazın iqtisadi infrastrukturə ehtiyacı var, lakin onun təhlükəsizliyi təmin edilməlidir. Rusiya da, Azərbaycan da buna hazırlıdır. Amma Ermənistən deyil. Və Ermənistən vektor dəyişikliyi ilə bağlı Rusiya və Azərbaycanın hansı addımlar atmalı olacağı, hansı imkanların olduğu hadisələr inkişaf etdikcə bilinəcək.

Tərcümə - Elçin Bayramlı

7 mart
2024-cü il

Validenlər övladlarına qarşı necə münasibət sərgiləməlidir?

layacaq, müvəqqəti ayrıldığınızı öyrənmiş olacaq. Əks təqdirdə gələcəkdə həmin uşaq böyük və insanlara qarşı güvən problemi yaşayır. Bu səbəbdən də uşağa dürüst olmaq lazımdır".

PSİKOLOQ FİKİRİ

"Validenlərin, xüsusilə də anaların az-yaşılı uşaqları ola-ola işe getməsində heç bir yanlış yoxdur. Sadəcə olaraq bunu doğru şəkildə etmək lazımdır. Bəzən analar müəyyən səbəblərdən uşaqlarını evdə qo-yub işe getməyə məcbur olurlar. Bu zaman evdə uşaqla düzgün, yaxşı şəkilde temas qura bilən biri olmalıdır. Əger uşaqa baxan şəxs özü bildiyi və istədiyi kimi uşağı tərbiyə etməye başlayarsa, bu gələcəkdə uşaq-la validen arasında ciddi problemlər səbəb olabilir. Bunu tənzimləmək isə çox çətinidir". Bu sözləri SIA-ya açıqlamasında psixoloq Fidan Nizamova deyib.

Psiyoloq bildirib ki, kiçik yaşlarında uşağı qo-yub işe getməyin ən böyük fəsadı valideynə olur: "Çünki bu sonradan çətin tərbiyə olunan, valideyninə bağlılıqla çətinlik çəkən uşaqların formallaşmasına sə-bəb olacaqdır.

Digər tərəfdən valideyn evdən çıxarkən hara getdiyini və nə zaman gələcəyini uşa-ja deməlidir. Uşağı müxtəlif bəhanelərlə aldatmaq düzgündür. Uşaq ağlasa belə, mütələq ona doğru məlumat verilməli, izah edilməlidir. Qarşınızdakı uşaq dediklərini başa düşəcək yaşıda olmasa da, yene də sizin ona nəsə izah etmək istədiyinizi an-

"SƏS" qəzetinə abunə kampaniyası davam edir!

«SƏS» QƏZETİNƏ
ABUNƏ OLMAQ İSTƏYƏNLƏR
AŞAĞIDAKI YAYIM
ŞİRKƏTLƏRİ İLƏ ƏLAQƏ
SAXLAYA BİLƏRLƏR

1. Azərpoçt Poçtdaşımı Mərkəzi – 0125984955, 0552004544
2. Azərmətbuat Yayım MMC – 0124411991, 0124404694
3. Səma Mətbuat Yayım – 0125940252, 0503336969
4. Pressinform MMC – 0125115191, 0504560835, 0553156002
5. Qaya Mətbuat yayım – 0125667780, 0502352343
6. Qasid Mətbuat Yayım – 0124931406, 0124938343
7. F.Ş.Ruhid Hüseynov – 0124349301, 0505357898
8. Ziya LTD – 0124977696, 0503067744

1 nüsxə 1 aylığı 13.20 AZN
6 aylıq 79.20 AZN
1 illik 158.40 AZN

ABUNƏCİLƏRİMİZİN XİDMƏTİNDƏYİK
Müraciət, şikayət, yazı, təbrik və başsağılıqlarınızı dərc etməyə hazırlıq!

Ançelotti yə ŞOK: 5 illik həbsi istənilir

İspaniya prokurorları "Real"ın baş məşqçisi Karlo Ançelottinin 4 il 9 ay müddətində həbs olunması tələb edirlər. QOL.az xəbər verir ki, bu barədə "Relevo" məlumat yayıb. Prokurorlar mütəxəssisi 2014-2015-ci illər arasında vergi orqanlarından 1 milyon avro gizlətməkdə ittihad edirlər. Onlar Ançelottinin 4 il 9 aylıq həbs olunması üçün tələb irəli sürüblər. Xatırladaq ki, italiyalı mütəxəssis daha əvvəl 2013-2015-ci illərdə "Real"a rəhbərlik edib. O, 2021-ci ilin yayında yenidən bu komandaya baş məşqçi təyin olunub.

Səbinə Hüseynli

Birinci siniflərə qeydiyyat nə vaxt başlayır?

2024-2025-ci tədris ili üzrə birinci siniflərə elektron qeydiyyata cari ilin may ayında start verilməsi planlaşdırılır. SIA xəbər verir ki, bu barədə Məktəbəqədər və Ümumi Təhsil üzrə Dövlət Agentliyinin direktoru Eşqi Bağırov keçirdiyi brifinq-də deyib.

Onun sözlərinə görə, Bakı şəhərində yerləşən ümumi təhsil müəssisələrinin müəyyən edilmiş mikroərazisi bu il yanvarın 15-dən etibarən ilk dəfə vətəndaşlara təqdim olunub: "Validenlər Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsinin rəsmi saytına daxil olaraq məktəblərin ünvanları və həmin məktəblərin ərazisi hesab olunan ünvanların siyahısı ilə tanış ola bilərlər".

Baş redaktor:
Bəhruz Quliyev

Ünvanımız:
Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyli
küçəsi, 66.
Şəhadətnömrə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
"ƏLİNÇƏ" AZƏRBAYCAN XEYRİYYƏ
CƏMIYYƏTİNİN ORQANI.
QƏZET 1991-Cİ İL
YANVARIN 11-DƏN ÇIXIR
Tel: 598-33-90
Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə biler.

Qəzet bazar və
bazar ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur

Tiraj: 3200